

GEMEENTEPOLITIE

COMMISSARIAAT VAN POLITIE

ZAANDAM

BUREAU D

ZAANDAM, 13 Juni 1947

Telefoon 4741

Dict. G.
No. 1801/1947.
Doss.: I.D.

Bijlage(n)

	18-6-47

169

Volgno.
16 JUN 1947
ACD/17321

Ik heb de eer U Edelgestreng hiernevens te doen toekomen een viertal krantenknipsels, betreffende een 24-uurs proteststaking in de houtbedrijven te Zaandam, op 3 Juni 1947, uitgaande van de Eenheidsvakcentrale.

De in het knipsel uit de Typhoon van 4 Juni 1947 bedoelde vergadering werd bezocht door 120 personen met een zaalruimte van 170. Bijzonderheden deden zich niet voor.
Coll.

De Commissaris van Politie,

[Handwritten signature]

(C. Roscher).

Aan

de Heer Hoofd van de Centrale
Veiligheidsdienst
Javastraat 68.

's- GRAVENHAGE.

E.V.C. proclameert 24- uur staking

In hout- en meubelindustrie

ZAANDAM. De Zaanse leden van de Eenheidsvakcentrale van de bedrijfspgroep hout- en meubelnijverheid zullen Dinsdag de 24-uur staking van de Amsterdamse arbeiders in deze bedrijven ondersteunen en eveneens in staking gaan. Deze beslissing is gisteravond tijdens een vergadering in „Ons Huis” genomen. De belangstelling voor deze vergadering was niet groot, zodat er aanvankelijk bij de arbeiders — 90 in getal — enige terughoudendheid bestond.

Een der punten, waarom deze staking zal worden gevoerd, is de eis voor een verhoging der lonen, die men — voor de eerste gemeente-klasse — wil gesteld zien op f 49.50 voor geschoolde — f 47.50 voor ongeefende — en f 45.50 voor ongeefende arbeiders. Voor de luxe meubel-

industrie wordt een basis-loon van f 52.— geëist. Voorts wil men, dat het aantal gemeenteklassen wordt teruggebracht tot drie met een verschil tussen de hoogste en laagste van f 3.—.

Na een inleidend woord van de voorzitter der plaatselijke afdeling, zette de heer Oostenbrugge, landelijk secretaris, de motieven, die tot deze eisen hebben geleid, uiteen.

Tenslotte wekte de heer Koenen, lid van het hoofdbestuur der E.V.C. de aanwezigen op deze proteststaking te doen slagen.

Andere vakorganisaties doen niet mee

Naar wij vernemen zullen de leden van de samenwerkende vakorganisaties tw.: het N.V.V., de K.A.B. en het C.N.V. aan deze staking niet meedoen, omdat de leiding van deze vakorganisaties van het standpunt uitgaat, dat er met de betrokken werkgevers een C.A.O. is afgesloten, dat men niet van één zijde op een willekeurig en niet overeengekomen tijdstip kan en mag verbreken.

De houtwerkers- staking en de pers

In de Zaanse streekbladen zijn er over de gehouden proteststakingen der houtwerkers nogal uiteenlopende berichten gepubliceerd. Zo weet het „neutrale” streekblad „De Typhoon” haar lezers te berichten, „dat de door de E.V.C. aangekondigde 24-uurstaking hier en daar weerklank heeft gevonden. Een gedeelte van de arbeiders van Bruynzeel verschenen 's morgens niet op het werk. In de andere bedrijven legden de arbeiders niet of slechts met geringe percentages het werk neer”

Als men nagaat, dat bij Bruynzeel ca. 90% van de arbeiders staakten en dat de grootste zagerijen geheel plat lagen dan moet men uit het bericht van „De Typhoon” concluderen, dat dit blad de Zaanse bevolking wil doen suggereren dat de staking niet veel om het lijf had.

Precies waarmede ook de reactie de strijd van de arbeidersklasse altijd poogt te intimideren. Het reactionnaire karakter van de „neutrale” „Typhoon” komt hier wel om de hoek kijken.

„Het Vrije Volk” maakte het nog mooier. Van de streekredacteur lezen wij: „In de Zaanstreek is een aantal arbeiders niet aan het werk gegaan. Bij Bruynzeel bedroeg het aantal stakers ongeveer 50 pct.

De redacteur kwam om elf uur in de stad en vroeg aan zijn collega's verslaggevers welke omvang de staking had aangenomen. Daarop heeft hij zijn bericht voor de kant gemaakt. En gaf niet 90 pct. maar 50 pct. Ook het „Vrije Volk” nam hiermede stelling tegen de stakers en voor de reactie.



Stakende houtbewerker zenden motie aan de minister

Zaandam. In de bovenzaal van „Het Wapen van Z'dam" kwamen gistermiddag de stakende houtbewerkeren bijeen. De heer C. van Oostenbrugge, bestuurslid van de bedrijfsgroep Hout- en Meubelnijverheid van de E.V.C. afdeling Zaanstreek, voerde het woord. Naast E.V.C.-leden waren ook leden van het N.V.V. en de K.A.B. aanwezig. De volgende motie werd gezonden naar de Werkgeversorganisatie, het College van Rijksbemiddelaars en de Minister van Sociale Zaken:

„De arbeiders werkzaam in de Hout-Industrie in een zeer druk bezochte vergadering bijeen op Dinsdag 3 Juni in het gebouw „Het Wapen van Zaandam", hebben onderzochte motie aangenomen.

... Directe verhoging van de lonen op de volgende basis.

Gemeenteklasse.

	1.	2.	3.	4.
Ongeschoolde	46	45	44	43
Geoefende	48	47	46	45
Geschoolde	50	49	48	47

2. Herziening van de regeling voor losse werknemers, welke dient te worden afgestemd op de regeling van de werknemers in vast dienstverband.

3. Stellen vast dat de Nationale Feestdag niet als snipperdag beschouwd mag worden, omdat het nationaal erkennen van de 5e Mei 1945, als een van de grootste dagen van de Nederlandse Geschiedenis onverkort door het gehele volk als feestdag gevierd kan worden, zonder restricties als snipperdagen of andere bepalingen.

Bepalen dat wanneer er aan de rechtvaardige verlangens der arbeiders op korte termijn geen gehoor wordt gegeven, dit tot gevolg zal hebben dat het Nederlandse bedrijfsleven door de steeds groeiende ontevredenheid ten opzichte van de loon- en prijspolitiek ontworcht wordt, omdat de zin om te produceren, of wel opvoering van de productie wel aanwezig is, maar steeds meer afgeremd wordt, door de bestaande verhoudingen (wanverhoudingen) voor de arbeiders in het algemeen.

Gaan over tot de orde van de dag".

Meldde het A.N.P. gistermorgen, dat 25 pCt. van de Amsterdamse houtwerkers het werk neerlegden, blijkt dit aantal thans, belangrijk hoger te zijn geweest. Het kan wel op 75 pCt. geraamd worden.



Actie in de houtindustrie geslaagd Staking was vrijwel algemeen

Onze Zaanse redactie meldde heden, dat de staking, die door de bedrijfsgroep hout en meubelen der EVC was geproclameerd in de Zaanstreek een groot succes is geworden. Bij Bruynzeel legde ruim duizend arbeiders het werk neer, hetgeen neerkomt op negentig procent van het personeel.

Fusie in de praktijk gebracht

De houtzagerijen van Schippers, Middelhoven, Gebr. Endt en Dresselhuisen in Westzaan gingen eveneens zo goed als plat, terwijl de bedrijven van Aten en Dekker gedeeltelijk stilgelegd werden. Slechts bij enkele kleine bedrijven, zoals van der Stadt en de Lange, werd doorgewerkt.

Bij de stakende houtwerkers te Amsterdam

Onze sociale redacteur heeft gisteravond een bezoek gebracht aan een vergadering van stakende houtwerkers in gebouw „De Kuil" in de Spaarndammerstraat. Hij schrijft hierover:

Het was niet zo'n gemakkelijk werkje, om tot de vergaderzaal van gebouw „De Kuil" in de Spaarndammerstraat, waar de stakende houtbewerkeren bijeen kwamen, door te dringen. Wij moesten ons letterlijk door de compacte massa heenwringen, ondanks de warmte.

De temperatuur deed niets af aan de enthousiaste stemming. Vrijwel ieder had gunstige berichten over het verloop te lanceren.

Hier trok men zich van de „fusieafwijzing" niets aan. Men had in de praktijk gefuseerd. Er spraken katholieken met E.V.C.-ers en N.V.V.-ers met hun christelijke kameraden in ware vriendschap en solidariteit eenzelfde taal. Hier zaten zij broederlijk zij aan zij, letterlijk opeengepakt en luisterden naar de spreker, die onder luide instemming constateerde, dat voor het eerst in de geschiedenis de Zaanse (waarvan er een aantal in de zaal aanwezig waren) en Amsterdamse houtwerkers gezamenlijk optrokken.

De reactie heeft veel pijlen op haar boog. Wij weten het. Maar één ding weten wij nu ook. Het zal de verdeeldheidszaaiers zeer moeilijk vallen de „fusie", waarvan wij in „De Kuil" getuige waren, te verbreken.

169

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

No.B.16968.

Dict.:H. Typ.:TZ.12.

's-Gravenhage, 13 Juni 1947.
Javastraat 68.
(111539.
Tel.(112776.

Onderwerp: Vergadering E.V.C.

G E H E I M.

Verslag van de op 3 Juni 1947 des middags te 2.00 uur gehouden vergadering van stakers uit het hout- en meubelbedrijf in het gebouw "De Kuil", gevestigd in de Spaarndammerstraat te Amsterdam.

Deze vergadering was georganiseerd door de E.V.C. ter gelegenheid van de door deze vakorganisatie uitgeroepen 24-urige proteststaking wegens het niet inwilligen van bepaalde eisen door de Unie van Werkgevers en het College van Rijksbemiddelaars.

Deze eisen waren:

- 1e. 10% verhoging van het minimum loon, hetgeen neerkomt op een grondloon van f.50.-- per week.
- 2e. 12 dagen vakantie met 50% vakantie-toeslag.
- 3e. Hogere uitkering bij ziekte en ongeval.

De vergadering werd bijgewoond door ongeveer 200 arbeiders, van welke het grootste gedeelte was georganiseerd in de E.V.C.

Onder de arbeiders heerste een rustige stemming.

De vergadering, die te ongeveer 2.30 uur werd geopend, stond onder voorzitterschap van Nicolaas COENEN, geb. te Amsterdam, 25 Maart 1898, won. te Amsterdam.

Voorts werd het woord gevoerd door Hendrik HORN, geb. te Amsterdam, 23 October 1914, won. te Amsterdam en Hendrik Willem SIERSEMA, geb. te Amsterdam, 27 October 1894, won. te Amsterdam.

HORN was de eerste spreker.

Hij betoogde, dat deze dag een historische dag was, een dag, die een begin was van de daadwerkelijke strijd van de arbeiders tegen de reactie en het kapitalisme.

"De

AAN:

- Z.E. de Min. van Binnenlandse Zaken,
- Z.E. de Min. van Justitie,
- De Heer Command. der Kon. in de Prov.Noord-Holland,
- De Heer Hoofd der Afd.III B.van de Gen.Staf,
- De Heer Hoofd Sectie III M.I.D., Marinestaf,
- De Heer H.C.van Politie te Rotterdam,
- De Heer H.C.van Politie te Den Haag,
- De Heer H.C.van Politie te Utrecht,
- De Heer H.C.van Politie te Groningen.

"De tijd voor praten is nu langzamerhand voorbij. De loonstop-politiek van het Kabinet Beel moet worden doorbroken. Het koloniale leger in Indonesië, dat op aanvalsterkte staat, kost ons dagelijks f.400.000.000." (spreker bedoelde waarschijnlijk: "jaarlijks" inplaats van "dagelijks").

Voorts besprak hij de "rechtvaardige" eisen en de "buitengewoon soepele houding" van de Indonesiërs.

"Indien de Regering de loonstop handhaaft, zal de E.V.C. zijn arbeiders mobiliseren en oproepen tot de strijd. Reeds is men hier en daar al begonnen. De meelfabriek te Leiden, de havenarbeiders in Rotterdam op de 2e Pinksterdag, de metaalarbeiders te Amsterdam en nu de arbeiders van meubel en hout. En dit is nog maar een begin. Wanneer geen afdoende resultaat werd bereikt, zullen grotere acties worden georganiseerd". Spreker riep tenslotte alle ongeorganiseerden op, om zich tijdens de pauze als lid der E.V.C. op te geven.

Vervolgens sprak Coenen. Deze ging meer in op de eisen, die door de E.V.C. werden gesteld en op de besprekingen door haar gevoerd met de werkgeversorganisaties en het College van Rijksbemiddelaars.

"De door ons gestelde eisen moeten worden ingewilligd", aldus spreker. Voorts bracht hij hulde aan de stakers voor hun eensgezindheid en hun opkomst. "Amsterdam staat niet alléén. Zaandam, Hilversum, Rotterdam, Zwolle, Almelo, Stadskanaal en nog enige plaatsen zullen vandaag eveneens het werk neerleggen."

Nadat spreker nog de nodige verwijten aan het adres van de Katholieke geestelijkheid had gericht en de houding van het N.V.V. had gehekeld, noemde hij enige winsteijfers van de Twentse Bank, enige schoepvaartmaatschappijen enz. Hij eindigde met een krachtig beroep op de stakers, om zoveel mogelijk "kameraden" te bewegen, zich bij de E.V.C. aan te sluiten.

Hierna sprak nog Siersema, die namens de transportarbeiders hulde bracht aan de stakers uit de meubel- en houtnijverheid. Vervolgens sprak hij op brallende toon over de "bourgeoisie", N.V.V. en de Katholicken.

Na de pauze bestond er gelegenheid tot het stellen van vragen, waarvan door ongeveer 10 personen gebruik werd gemaakt. De vragen hadden grotendeels betrekking op persoonlijke belangen.

De vergadering werd hierna te 17.15 uur gesloten. Na afloop werd gecollecteerd voor de stakers van de meelfabriek "De Sleutel" te Leiden. Men kwam overeen, dat op 4 Juni 1947 het werk zou worden hervat.

UITTREKSEL

Voor OD 169 Naam ERKENDE STAKINGEN
Origineel in OD 644 Naam E.V.C. VLUGSCHRIFTEN EN PERIODIEKEN
Volg nr. Ag. nr. 16925 Aard van het stuk
Afz. I.D. Amsterdam Datum 3 Juni 1947

INLICHTINGENDIENST
AMSTERDAM

Amsterdam 3 Juni 1947

No. 4065b-4/47 ID

G E H E I M

In aansluiting op de dezerzijdse berichten omtrent de voorgenomen proteststaking van 24 uur, georganiseerd door de werkers in hout- en meubelbedrijven, door de E.V.C. (vide No.'s 4065 en 4065a -4/47 d.d. 31 Mei jl.) wordt thans bericht dat hedenmorgen in de navolgende bedrijven werd gestaakt:

<u>Naam:</u>	<u>Stakers</u>	<u>Werkwilligen</u>
N.W. Ver.Javase Houthandel Mijen	32	
N.V.Houthandel v/h T.C. de Groot	8	
N.V.Timmerfabriek en Houthandel		
P.J.Rietveld	32	
N.V. Ned.Fabr.v.Betimmeringen v/h		
Gebr. Reens	8	
Kisten en vatenfabriek A. de Haan & Zn	30	8
Mij. de Fijnhouthandel	15	3
Houtloosserij Harff	18	
Fa. v.Lunteren el.zagerij en schaverij	14	3
J.F.Broekhof meubelstoffeerderij	19	
L.Willekes, gebeeldhouwde lijsten	12	
Ambagtsheer & v.d.Meulen	35	
N.V.Zagerij en Kistenfabriek F.L.Hofman	90	
N.V.Houthandel v/h Th.R.V.Epen & Co.	7	
Houthandel v/h P.M. & J Jongeneel	7	1
T.Talk	1	2
N.V. de Noorse Houthandel	8	

De staking verloopt rustig en zonder bijzonderheden.

Verzonden Aan: Hfd. CVD, Haag
B.M.Asd.
P.G.Asd.
H.C.Asd.

Op aanwijzing van B /V
Uitgetrokken door JW Afd./Sectie ACD Datum 20-6-47

UITTREKSEL

Voor OD 169 Naam ERKENDE STAKINGEN
Origineel in OD 644 Naam E.V.C. VLUGSCHRIFTEN EN PERIODIEKEN
Volg nr. Ag. nr. 16800 Aard van het stuk
Afz. ID Amsterdam Datum 31 Mei 1947

INLICHTINGEDIENST
AMSTERDAM

Amsterdam 31 Mei 1947

No. 4065-4-47

In het kader van de actie, welke momenteel door de Landelijke Leiding van de E.V.C. voor 10% loonsverhoging, vacantietoeslag enz. wordt gevoerd, zal op Dinsdag 3 Juni 1947 in de houtverwerkende industrie te Amsterdam een proteststaking van 24 uur worden geproclameerd.

Verzonden aan C.V.D. Den Haag
P.G. Amsterdam
B.M. Amsterdam
H.C. Amsterdam.

Op aanwijzing van B/BV
Uitgetrokken door JW Afd./Sectie ACD Datum 20-6-47

UITTREKSEL

Voor OD 169 Naam ERKENDE STAKINGEN
Origineel in OD 644 Naam E.V.C. VLUIGSCHRIJFEN EN PERIODIEKEN
Volg nr. Ag. nr. 16792 Aard van het stuk
Afz. ID Amsterdam Datum 31-5-47

INLICHTINGDIENST
AMSTERDAM

Amsterdam 31 Mei 1947

No. ID 4065 a-4-47
onderwerp: staking

In aansluiting op de mededeeling vervat in No.4065-4-47 d.d. heden, wordt hierbij toegevoegd een afschrift van een door het Hoofdbestuur van de Landelijke Bedrijfsgroep, Hout-en Meubelnijverheid, verspreide oproep.

EENHEIDS VAK CENTRALE.

OPROEP!

Aan alle werkers in Hout-en Meubelbedrijven.

Waarde makkers,

De bestaande verhoudingen (wanverhoudingen) tussen de lonen en prijzen neemt steeds scherpere vormen aan. Het zal U allen bekend zijn, dat wij door middel van overleg getracht hebben verbeteringen van lonen en verdere arbeidsvoorwaarden voor de werkers te verkrijgen. Het is ons niet mogen gelukken, omdat de lonenstop gehandhaafd moet blijven. Hierin zal verandering komen en dit hebben onze Amsterdamse kameraden heel goed begrepen. In de zeer goed bezochte vergadering op Vrijdag 23 Mei 1947 in het gebouw "De Brakke Grond" te Amsterdam, hebben de Amsterdamse makkers het volgende besluit genomen:

dat, gezien de bestaande verhoudingen tussen lonen en prijzen en het buitensluiten van onze bedrijfsgroep in het overleg, zij als protest op Dinsdag 3 Juni 1947 de arbeid stil zullen leggen, doen verder een dringend beroep op alle arbeiders in het land, werkzaam in hout-en meubelnijverheid, om eveneens op Dinsdag 3 Juni 1947 de arbeid voor 24 uur (1dag) stil te leggen.

Verder is onderstaande motie aangenomen en inmiddels aande instanties kenbaar gemaakt:

1. Herziening der lonen direct noodzakelijk en wel als volgt:

Gemeenteklasse:	1	2	3	4
Geschoolde	f.50.-	f.49.-	f.48.-	f.47.-
Geoefende	" 48.-	f.47.-	f.46.-	f.45.-
Ongeschoolde	" 46.-	" 45. ³ / ₄	" 44.-	" 43.-

2. z.o.z.

Uitgetrokken door Afd./Sectie Datum

2. Stelt vast, dat de Nationale Feestdag niet als snipperdag beschouwd mag worden, omdat het nationaal erkennen van de 5e Mei 1945, als een van de grootste dagen van de Nederlandse geschiedenis onverkort door het gehele volk als feestdag gevierd kan worden, zonder restricties van snipperdagen of andere bepalingen.

Kameraden toont dat het nu ernst is met deze proteststaking en dat wij door onze houding een voorbeeld zullen zijn voor de gehele werkende klasse van Nederland.

Namens het Hoofdbestuur van de Landelijke
Bedrijfsgroep Hout-en Meubelnijverheid.

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST
GEHEIM.

No. B. 16800/16792.

Dist. H. Typ. Disb. 15

Onderwerp ; Proteststaking te Amsterdam.

's-Gravenhage 12 Juni 1947.
Javastraat 68.

Tel. (111539,
112778.

In het kader van de actie, welke door de landelijke leiding der Eenheidsvakcentrale wordt gevoerd voor de verkrijging van 10 % loonsverhoging, vacantiestoelag enz., werd van de zijde van de Eenheidsvakcentrale op 3 Juni 1947 voor de arbeiders, werkzaam in de houtverwerkende industrie te Amsterdam een proteststaking van 24 uur geproclameerd, van welke proclamatie ik hieronder een afschrift moge laten volgen :

EENHEIDS VAK CENTRALE.

O P R O E P :

Aan alle werkers in Hout- en Meubelbedrijven,
Waarde makkers,

De bestaande verhoudingen (wanverhoudingen) tussen de lonen en prijzen neemt steeds scherpere vormen aan.

Het zal U allen bekend zijn, dat wij door middel van overleg getracht hebben verbeteringen van lonen en verdere arbeidsvoorwaarden voor de werkers te verkrijgen.

Het is ons niet mogen gelukken, omdat de loonstop gehandhaafd moet blijven. Hierin zal verandering moeten komen en dit hebben onze Amsterdamse kameraden heel goed begrepen.

In de zeer goed bezochte vergadering op Vrijdag 23 Mei 1947, in het gebouw "De Brakke Grond" te Amsterdam, hebben de Amsterdamse makkers het volgende besluit genomen ;

dat, gezien de bestaande verhoudingen tussen lonen en prijzen en het buitensluiten van onze bedrijfsgroep in het overleg, zij als protest op Dinsdag 3 Juni 1947 de arbeid stil zullen leggen,

doen verder een dringend beroep op alle arbeiders in het land, werkzaam in hout- en meubelnijverheid, om eveneens op Dinsdag 3 Juni 1947 de arbeid voor 24 uur (1 dag) stil te leggen.

Verzonden aan :

Zijne Excellentie de Minister van Binnenlandsche Zaken
Zijne Excellentie de Minister van Justitie
de Heer Commissaris der Koningin in de Prov. Noord-Holland
de Heer Hoofd v.d. Generale Staf afd. III B.
de Heer Hoofd Sectie III, M.I.D. Marinestaf
De Heer Hoofdcommissaris van Politie te Rotterdam
De Heer Hoofdcommissaris van Politie te Den Haag
De Heer Hoofdcommissaris van Politie te Utrecht
De Heer Hoofdcommissaris van Politie te Groningen

Verder is onderstaande motie aangenomen en inmiddels aan de instanties kenbaar gemaakt :

1. Herziening der lonen direct noodzakelijk en wel als volgt:

Gemeenteklasse :	1	2	3	4
Geschoolde	f. 50.-	f. 49.-	f. 48.-	f. 47.-
Gecoefende	" 48.-	" 47.-	" 46.-	" 45.-
Ongeschoolde	" 46.-	" 45.-	" 44.-	" 43.-

2. Stelt vast, dat de Nationale Feestdag niet als snipperdag beschouwd mag worden, omdat het nationaal erkennen van de 5e Mei 1945, als één van de grootste dagen van de Nederlandse geschiedenis, onverkort door het gehele volk als feestdag gevierd kan worden, zonder restricties van snipperdagen of andere bepalingen.

Kameraden, toont dat het nu ernst is met deze protestactie en dat wij door onze heuding een voorbeeld zullen zijn voor de gehele werkende klasse van Nederland.

Namens het Hoofdbestuur van de Landelijke
Bedrijfsgroep "Hout- en Meubelnijverheid".

C.V.D.

Coll. D/N.

MINISTERIE VAN ALGEMENE ZAKEN

's-Gravenhage, 18 Januari 1949.

No. 52153. *Kennid. p. v. 003*

Uw schr.: No. 221 van 23-12-1948. *M*
Onderwerp: P.v.d.Schaaf.

A.C.D.
Werkgr. Vern

INDEXBOEK

v. 17.3.

G E H E I M.

Met verwijzing naar Uw in margine aangehaald schrijven moge ik U verzoeken mij - zo mogelijk - in kennis te willen doen stellen met de personalia, politieke oriëntering en verder van belang zijnde gegevens betreffende de daarin genoemde P. van der SCHAAF.

Ik zal voorts gaarne door U worden ingelicht omtrent de redenen die hebben geleid tot de staking bij de firma Evenblij te Koog a/d Zaan, het aantal stakers, de gestelde eisen en eventuele verdere op de staking betrekking hebbende feiten.

HET HOEFD VAN DE DIENST,
voor deze:

L

L.L. van Laere.

Aan de Heer
Commissaris van Politie,
te
Z A A N D A M.

FD

OB

GEMEENTEPOLITIE
KOOG AAN DE ZAAAN
KORPSCHIEF

KOOG AAN DE ZAAAN, 21 Januari 19 49
Telefoon 3773 (K 2980)

LETTERID No. 41/'49 GEHEIM PERS.

BIJL: 3

ONDERWERP: Inlichtingen.

Volgno.

21 JAN 1949

ACD/ 53953

Naar aanleiding van Uw schrijven aan Zaandam, d.d. 18 Januari 1949, no. 52153, heb ik de eer U hierneven de kaarten van een drietal, dat als lid van de E.V.C. bij de staking bij "Evenblij Vaten", alhier, betrokken was. Van een vierde, Marinus Johannes de B R U I J N, geb. 1-4-'08 te Amsterdam, adres Badhuisstraat 28, alhier, gelieve U de in Uw bezit zijnde kaart aan te vullen met: "1949 lid E.V.C".

Voorts volgt hieronder de beantwoording van de 2e zin van Uw bovenaangehaald schrijven, gericht aan Zaandam.

Ik licht daartoe o.m. het volgende uit mijn maandrapport aan de P.I.G. te Amsterdam.

"Stakingen in verband met het weder hervatten van de politionele actie in Ned. Indië, kwamen hier niet voor. In het bedrijf van de N.V. Evenblij, vatenhandel te Koog aan de Zaan, waar normaal 57 arbeiders werk vinden, brak op 20-12-'48 een staking uit in verband met een loonkwestie. Geleidelijke vermindering van het loon met 20 % op last van het college van Rijksbemiddelaars. De Uniebonden waren tegen staking en de districtsbestuurder van de E.V.C. Oostenbrugge uit Zaandam, eveneens. Toch is de staking van E.V.C.-zijde doorgezet en legden 29 arbeiders, waaronder maar enkele (althans niet allen) E.V.C.'rs, waarvan de meeste woonachtig te Zaandam, het werk neer. Ernstige incidenten deden zich te Koog aan de Zaan, met uitzondering van één, toen een werkwillige door een staker werd mishandeld, niet voor. Tegen de staker, genaamd Barend D U I J S, geboren te Zaandam, 9 Augustus 1916, lasser, wonende te ZAANDAM, Rosmolenstraat 29a, is terzake proces-verbaal opgemaakt. De openbare orde en rust werd overigens niet in gevaar gebracht of verstoord. Een paar maal dreven schuiten, geladen met vaten van de N.V. Evenblij, aan de overzijde van de Zaan. Het vermoeden is alleszins gewettigd, dat deze schuiten, gedurende de duisternis, door stakers van de meerplaatsen zijn losgemaakt. Gedurende een paar weken is de fabriek van Evenblij, in verband met deze staking, gesloten geweest, doch op 12 Januari 1949 is men weer begonnen te werken, aanvankelijk met de vroegere 28 werkwilligen. Er kwamen toen spoedig 5 stakers bij, aldus werd het werk voortgezet met 32 man. Het vervoer geschiedde toen onder politietoezicht per auto (werkwilligen). Mede tengevolge van streng optreden van de politie, zowel te Zaandam, als hier, heeft zich vanaf het ogenblik van de hervatting van het werk op 12 Januari 1949, geen enkel incident meer voorgedaan. Op 18 Januari 1949 heeft de stakingsleiding (E.V.C.) aan de werkgever bericht, dat zij de staking als geëindigd beschouwde. Alhoewel verschillende stakers niet meer worden aangenomen, heeft het bedrijf normaal voortgang.

Aan

Ministerie van Algemene Zaken

Javastraat 68

te

De Korpschef van Politie,
J.W. Zijlstra.

J.W. Zijlstra

's-GRAVENHAGE.

*kaart
aanvullen*

ok

Bericht op schrijven
No. 52153, d.d. 18 Jan. 1949.

Onderwerp:
P. van der Schaaf.
(Staking fa. Evenblij.)

11/4.

52153

26 JAN. 1949

ACD/ 54,60

Naar aanleiding van Uw bovengenoemd schrijven wordt U hierbij toegezonden een aantal cartotheekkaarten, betreffende Petrus van der Schaaf en anderen, die allen stakers zijn bij de firma Evenblij te Koog aan de Zaan.

Tevens wordt U hierbij toegezonden een rapport betreffende enkele op deze staking betrekking hebbende feiten, alsmede het laatste door de E.V.C. verspreide pamflet.

Een afschrift van Uw bovenaangehaald schrijven werd dezerzijds doorgezonden aan de Corpschef van gemeentepolitie te Koog aan de Zaan, ter afdoening voor wat betreft de 2e alinea van dat schrijven.

Zaandam, 21 Januari 1949.

R

54161
Rijks-Post-...
Protesteert tegen Politie-terreur!

Met de meest brute middelen probeert de Zaandamse politie onder aanvoering van Burgemeester W. Thomassen en in opdracht van de Zaanse Ondernemers de gerechtvaardigde staking van Evenblij te Koog aan de Zaan om hals te brengen.

Als slachtoffer wordt nu sinds Woensdag 11 uur één der stakers J. L. Leusink op het Zaandamse politiebureau vastgehouden.

Dit is een aanval op het stakingsrecht en tevens een aanval op de persoonlijke vrijheid van één onzer Christelijke medestrijders.

Eist zijn onmiddellijke invrijheidstelling!

Verheft Uw stem tegen dit onrecht!

Protesteert en demonstreert.

Stuurt ook protest-moties naar de Burgemeester als Hoofd der politie!

E.V.C. - Zaandam.

Onderwerp:

Gevolgen staking
fa. Evenblij

No. 11/49

Op Maandag, 20 December 1948, brak een
werkstaking uit bij de firma H. Evenblij, vatenhandel
en kuiperij, gevestigd Zuideinde 32 te Koog aan de
Zaan. Een gedeelte van de stakers en van de werk-
willigen is te Zaandam woonachtig.

De stakers bepaalden zich voornamelijk
tot het z.g. posten en het uitgeven van pamfletten.
In het begin van de staking werden te Zaandam enkele
malen werkwilligen lastig gevallen.

Proces-verbaal werd opgemaakt contra P. van
der Schaaf, wegens overtreding van artikel 426bis van
het Wetboek van Strafrecht; contra J.L. Leusink wegens
overtreding van artikel 285 c.q. art. 284 van het Wet-
boek van Strafrecht, hier betrof het een werkwillige
uit Amsterdam-Noord, die, wegens bedreiging, geen kans
zag naar zijn werk te gaan. Genoemde Van der Schaaf en
Leusink waren beide lid van de E.V.C. en van de sta-
kingsleiding.

De gewenste politiebegeleiding werd ver-
leend.

Zaandam, 20 Januari 1949

IR

- Einde rapport -

*in pa
vermelde
ok vermelden*

Aan ~~H.S.~~
Van ~~B.St.~~

MS

B III

no. 52153

2M-1-1949.

26 JAN. 1949

ACD/ 54163

STAKING TE ZAANDAM.

Reeds eerder werd een verslag gezonden omtrent het verloop van de staking bij de Vatenfabriek "Evenblij".

In dit pamflet worden de stakingsleiders met name genoemd.

Van hen is o.m. het volgende bekend:

P.v.d.Schaaf, wonende te Zaandam, Rosmolenstraat 86, geb. 28-7-1912.

Hij is voorzitter van het stakingscomite. Is C.P.N.er en bestuurder van de E.V.C.

J.L.Keusink, Botermakerstraat 21 te Zaandam, geb. 19-9-1923. Hij is sedert December 1948 lid van de E.V.C.

B.Duijs, Rosmolenstraat 29a te Zaandam, geb. 9-8-1916. Is geen lid van een vakvereniging.

M.J.de Bruijn, Badhuisstraat 28 Koog a/d Zaan, geb. 1-4-1908.

Zeer fel E.V.C.er. Hij heeft, zonder het hoofdbestuur der A.B.H.M. er in te kennen, Blokzijl in kennis gesteld van deze staking en

daardoor C.v.Oostenbrugge onmogelijk gemaakt voor het D.B. van de E.V.C.

8367

pd
aanleveren
88

aanleveren
88
C.v.Oostenbrugge

De staking bij Vatenfabriek Evenblij

Aan de Bevolking

Deze staking bij Evenblij heeft nog al wat stof doen opwaaien bij de gehele pers, „De Zaanlander” en „De Typhoon” aan de kop, stellen zich openlijk aan de zijde van de reactionnaire directie.

Beweerd wordt, dat de Unie-organisaties en ook de A.B.H.M. bij monde van C. v. Oostenbrugge, indertijd de arbeiders geadviseerd hebben de door de directie voorgestelde loonsverlaging van 20% te aanvaarden.

Wij wensen hierbij de verklaring af te leggen, dat bovenstaande bewering in feite juist is, doch wij wijzen erop, dat deze zaak met het hoofdbestuur der A.B.H.M. op volkomen organisatorische wijze opgelost is. In een vergadering van E.V.C.-leden is de onjuistheid van het aanvankelijke standpunt van het hoofdbestuur der A.B.H.M. door de leden zowel als het Hoofdbestuur der E.V.C. vastgesteld, hetgeen per manifest aan de arbeiders is medegedeeld. Inmiddels is met de arbeiders van Evenblij en het bestuur van de A.B.H.M. in een personeelsvergadering d.d. 17 December, over de te volgen gedragslijn volledige eenheid van opvatting, tot stand gekomen.

Hier is met algemene stemmen, volkomen in overeenstemming met het standpunt der E.V.C. inzake de strijd voor materiële verbeteringen besloten de eis te stellen:

Handhaving der oude lonen

en terugbetaling van de reeds ingehouden 6 pCt.

Deze eis is met een proteststaking van 1 uur kracht bijgezet, waartoe het besluit-genomen werd met 39 stemmen voor, 8 tegen en 1 blanco. (schriftelijke stemming).

„De Zaanlander” maakt het dus wel heel bont door te schrijven, dat slechts een minderheid van het personeel de loonsverlaging van de hand wees.

Op 18 December werd in een onderhoud met het A.B.H.M.-bestuur door de heer Evenblij de gestelde eis vierkant van de hand gewezen, hoewel hij letterlijk verklaarde: „dat de lonen in verhouding tot de kosten van het levensonderhoud niet te hoog waren”!

Dit zal trouwens iedereen verklaren, die zich bij ons wil overtuigen van het feit, dat de inhoud van verschillende loonzakjes rond de f 41,— à f 45,— ligt.

Dat de arbeiders, die volgens het voornemen van de directie hiervan nog 14% zouden moeten afstaan, hiermede geen genoegen namen en met overgrote meerderheid besloten het werk neer te leggen, kan door niemand als onredelijk veroordeeld worden.

De bewering van de heer Evenblij en de aan de reactie verknochte bladen „De Zaanlander” en „De Typhoon”, dat na deze verlaging de lonen van de arbeiders van de vatenfabriek nog boven het gemiddelde loon in de Zaanstreek zouden liggen, is slechts te kwalificeren als: bedrog.

De heren journalisten nemen het met hun hele berichtgeving niet zo nauw. Zij spreken van terreur tegen werkwilligen. Laten ze zich bij de bevoegde instantie, dat is de politie, om inlichtingen vervoegen.

Er is geen enkele aanleiding voor de politie geweest om op te treden

Ook niet toen een zekere v. d. Velde zo verbouwereerd was — toen hij kameraad v. d. Schaaf in het oog kreeg — dat hij tegen een muur liep en zijn bril verspeelde.

Neen, van terreur is geen sprake.

Wel brengt de gehele Zaanse bevolking zijn minachting voor de onderkruipers op ondubbelzinnige wijze tot uitdrukking, hetgeen de fabrikant reeds genoopt heeft zijn onderkruipende trawanten met vacantie te sturen.

Alle aanvallen ten spijt:

De stakers houden stand!

Voor het Hoofdbestuur A.B.H.M.

C. v. Oostenbrugge

Namens de stakingsleiding:

P. v. d. Schaaf,

B. Leusink,

J. Schoen,

B. Duys,

M. J. de Bruyn.

52153

MINISTERIE VAN JUSTITIE

AFDELING POLITIE

's-GRAVENHAGE,

9 FEB 1949

BUREAU: Kabinet

Volcm.

YN 12

No. V.1/49 Geheim.

Onderwerp: C.P.N.-actie te
Zaandam.

Men wordt verzocht bij de aanhaling van dit schrijven, Afdeling, Bureau, dagtekening en nummer te vermelden.

A.D. 55249

Bijlage(n): 1.

B

Co. 52153

Hierbij heb ik de eer UHoogEdelGestrenge ter kennisneming te doen toekomen afschrift van een rapport van de Rijksrecherche te Amsterdam, dd. 29 Januari 1949, no.11/49, betreffende actie der C.P.N. te Zaandam i.v.m. de staking bij de N.V. Evenblij-vaten te Koog a/d Zaan, naar welks inhoud ik moge verwijzen.

DE MINISTER VAN JUSTITIE,
Namens deze,

Het Hoofd van het Bureau Kabinet
van de Afdeling Politie,

Goossen
Mr. J.P.G. Goossen)

AAN: het Ministerie van Algemene Zaken,
Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst,
Javastraat 68,
's-GRAVENHAGE.

t.a.v. de Heer J.G. CRABBENDAM.

X

Onderwerp:
Actie C.P.N. in de Zaanstreek.

R A P P O R T

Naar aanleiding van het ingekomen schrijven no. V.1/49, d.d. 11 Januari 1949, van het Ministerie van Justitie, afdeling Politie, bureau Kabinet, betreffende opgemeld onderwerp en de daarbij gevoegde dagbladen, heb ik, A. van Ettekoven, Inspecteur-Rijksrechercheur 1e klasse te Amsterdam, de eer U EdelGrootAchtbare het volgende te berichten:

Door de Heer C. Roscher, Commissaris van Politie te Zaandam werd mij medegedeeld, dat in de verschillende courantenberichten ten onrechte de indruk werd gewekt, dat de N.V. Evenblijj-Vaten te Zaandam is gevestigd. Deze firma is echter gevestigd aan het Zuideinde 32 te Koog aan de Zaan. Op 20 December 1948 brak bij genoemde onderneming een werkstaking uit naar aanleiding van een loonsverlaging, welke op last van het College van Rijksbemiddelaars moest worden doorgevoerd. Van de werklieden die toen aan het werk bleven, waren enkelen te Zaandam woonachtig evenals verschillende stakers.

In overleg met de Burgemeester van Koog aan de Zaan werden de werkwilligen per auto met politiebegeleiding naar Zaandam gebracht, waar de politie van die gemeente voor toezicht bij de woningen en voor begeleiding naar Koog aan de Zaan zorg droeg. Tijdens die begeleidingen deden zich geen moeilijkheden voor.

Wel is gebleken, dat een tweetal werkwilligen, die zich zonder dat begeleiding was aangevraagd op straat begaven, lastig is gevallen, namelijk Osinga en Van der Velde.

Volgens de Heer Roscher is echter het daaromtrent als "feiten" in "De Zaanlander" gepubliceerde, volkomen in strijd met de waarheid, hetgeen kan blijken uit een door Osinga afgelegde verklaring, waarvan een afschrift hierbij wordt overgelegd. Ook het geval Van der Velde, die door een vier-tal stakers werd aangesproken teneinde hem te bewegen het werk neer te leggen,

Aan de Heer:
Procureur-Generaal,
fgd. Directeur van Politie,
te A M S T E R D A M.

leggen, werd schromelijk overdreven voorgesteld. Bij een ingesteld onderzoek was niet kunnen blijken, dat zijn bril opzettelijk werd afgeslagen, doch dat deze was afgevallen.

Door de politie te Zaandam werd tegen vijf stakers proces-verbaal opgemaakt terzake overtreding van art. 426bis van het Wetboek van Strafrecht (iemand in zijn vrijheid van beweging belemmeren), terwijl tegen één staker, J.L. Leusink, proces-verbaal werd opgemaakt terzake overtreding van art. 285 Wetb. v. Strafrecht (bedreiging met een misdrijf tegen het leven). Laatstgenoemde verdachte werd twee dagen in verzekering gesteld. In tegens~~t~~telling met de berichten in bijgaande dagbladen, vonden de stakers de politiematregelen te Zaandam veel te scherp en werd door de E.V.C. zelfs over politie-terreur gesproken, hetgeen blijkt uit een door de stakers verspreid pamflet, waarvan een afschrift hierbij wordt gevoegd.

In verband met de "gekleurde wijze" waarop aangelegenheden betreffende de staking werden gepubliceerd, had de Heer Roscher een onderhoud met de correspondenten van enkele bladen waarbij hem bleek, dat een Rooms Katholieke verslaggever, die deze staking niet als een loonstaking, maar als een zuiver politieke staking zag, ook niet op de wet steunende middelen toelaatbaar achtte om Communistische activiteit te bestrijden.

Inderdaad is, volgens de Heer Roscher, in de hal van het gemeentehuis te Zaandam de Internationale gezongen, hetgeen echter door de Burgemeester niet zo erg werd gevonden. Z.E. had een deputatie uit de stakers ontvangen en toegestaan, dat een aantal anderen in de hal wachtte. Er waren toen enige rechercheurs in het gemeentehuis, ter beschikking van de Burgemeester, aanwezig, doch deze riep hun hulp niet in.

Dat de extra editie van "De Waarheid" te Zaandam niet werd inbeslaggenomen, zoals te Amsterdam wel geschiedde, vond zijn oorzaak in het feit, dat genoemd blad te Zaandam niet openlijk werd verspreid, doch 's nachts aan de huizen werd bezorgd. Ook gaf de Officier van Justitie te Amsterdam opdracht tot die inbeslagname, hetgeen diens Ambtgenoot te Haarlem niet deed.

Vervolgens sprak ik, rapporteur, met de Heer Simon Hendrik Evenblij, oud 59 jaar, wonende Parallelweg 130 te Koog aan de Zaan, die ongeveer het volgende mededeelde:

"Ik ben directeur van de vatenhandel en kuiperij N.V. Evenblij-Vaten, gevestigd Zuldeinde 32 te Koog aan de Zaan. Naar aanleiding van het feit, dat

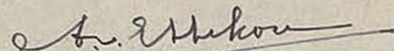
dat de door mij uitbetaalde lonen te hoog ~~waren~~ waren, moesten die op last van de Rijksbemiddelaar met 20% worden verminderd. Ik wist gedaan te krijgen, dat deze vermindering geleidelijk over 20 weken kon geschieden en mijn personeel was het er geheel mee eens, evenals de plaatselijke leiding van de E.V.C. Echter werd vanuit Amsterdam door Blokzijl het consigne gegeven, dat er gestaakt moest worden met als gevolg, dat er inderdaad een werkstaking uitbrak. Van mijn 58 man tellend personeel bleven er 24 aan het werk. Door de Burgemeester dezer gemeente werd voor voldoende politietoezicht bij de fabriek gezorgd. De werkwilligen, welke merendeels te Zaandam woonachtig waren, werden 's avonds per auto met politiebegeleiding van hier naar hun woonplaats gebracht, alwaar de politie voor toezicht bij de woningen zorgde. Toen de staking, welke op 20 December 1948 was begonnen, drie dagen had geduurd, heb ik het bedrijf gesloten en de werkwilligen doorbetaald. Ik deed zulks om tactische redenen en ook, omdat ik de last liever niet wilde hebben. Dat zulks zou zijn geschied omdat ik moest zwichten voor de Communistische agitatie, zoals in sommige bladen werd gezegd, is absoluut onwaar. Ik sloot het bedrijf, omdat mij dat beter uitkwam en ik dat nu eenmaal wilde. Op 12 Januari 1949 heb ik de poort weer open gezet. Er gingen toen circa 30 mannen aan het werk. Ik had tevoren de Burgemeester gevraagd om voldoende politietoezicht en toen deze zeide, dat hij bij langere duur slechts twee man ter beschikking had, hem gevraagd, of er dan geen versterking moest komen. De Burgemeester achtte dat echter niet nodig en verzekerde, dat alles best zou verlopen. Ik moet eerlijk zeggen, dat Hij het goed heeft gezien. Er was steeds politie bij de fabriek aanwezig en, voor zover mij bekend, is er niets bijzonders voorgevallen. Ik heb over de verleende politiehulp dan ook geen enkele klacht, doch alleen maar lof. Op 18 Januari 1949 werd de staking geliquideerd. Van de stakers heb ik 9 man niet meer in dienst genomen. De stakers hebben de strijd dan ook volkomen verloren, zoals trouwens al vooruit te zien was.

Door de Heer L.A. Ankum, Burgemeester van Koog aan de Zaan, werd mij tenslotte nog medegedeeld, dat er tijdens voornoemde staking in zijn gemeente geen incidenten van enige betekenis voorvielen. Door de politie werd één proces-verbaal opgemaakt terzake overtreding van art. 426bis van het Wetb. v. Strafrecht(iemand in zijn vrijheid van beweging belemmeren). Hij beschikt over een politiecorps, bestaande uit 1 brigadier(chef) en 8 agenten. In gewone omstandigheden zijn er steeds 2 man in dienst. Tijdens de stakingsdagen liet hij echter extra dienst verrichten. Hij had het

onnodig geacht assistentie van Rijkspolitie aan te vragen, daar hij vermeende, de situatie gemakkelijk te kunnen beheersen en veel politievertoon de gemoederen maar zou verontrusten. Achteraf bleek hij goed te hebben gezien. Er deed zich geen enkel geval van betekenis voor. De directie van "Evenblij" sloot de fabriek geheel vrijwillig en van terreur van Communistische zijde was geen sprake geweest. Volgens de Burgemeester waren de door sommige dagbladen daarover geplaatste berichten geheel in strijd met de waarheid.

Amsterdam, 29 Januari 1949.

De Inspecteur-Rijksrechercheur le kl.



(A. v. Ettekoven)

R A P P O R T.

In verband met een werkstaking bij de firma H. Evenblij, vatenhandel en kuiperij, gevestigd Zuideinde 32 te Koog aan de Zaan, heb ik: Johannes, Karel, Arnoldus van Gool, Agent van Gemeentepolitie te Zaandam, de eer Uedelgestrenges het navolgende te rapporteren:

Na daartoe bekomen opdracht hoorde ik, rapporteur, op Vrijdag, 7 Januari 1949 omstreeks 21.45 uur aan het bureau van politie te Zaandam in verband met vorenge-noemde staking: - - - - -
JAN, ARJENS OSINGA, geboren 3 Juni 1913 te Zeist, wonende te Zaandam, Krugerstraat 8. Nadat ik, rapporteur, hem voor zover nodig had ingelicht, waarover ik hem wenste te horen, verklaarde hij: "Ik ben als lasser in dienst bij de firma H. Evenblij te Koog aan de Zaan. De feiten, waarover U mij wenst te horen, hebben zich afgespeeld op Dinsdag, 21 December 1948. Daarna hebben zich geen feiten of omstandigheden van betekenis meer voorgedaan. Momenteel staan wij (d.w.z. de werkwillige arbeiders) op wachtgeld, namelijk F. 40,-- per week voor de gehuwden en F. 30,-- per week voor de ongehuwden. Dit is voor een periode van drie weken zo beslist. Deze periode eindigt Donderdag, 13 Januari 1949. Dan zou "de zaak" opnieuw bekeken worden. Persoonlijk ga ik het liefst weer zo gauw mogelijk aan het werk.

Op Dinsdag, 21 December 1948, zou ik om pl.m. 6.30 uur per rijwiel naar mijn werk gaan, doch op de hoek van de Krugerstraat/Bothstraat zag ik enkele mensen staan, gedeeltelijk met rijwielen bij zich. Naderbij gekomen zag ik, dat er enkele collega's (met fietsen) en enkele burens stonden. Onder de collega's ontdekte ik o.m. J.L. Leusink, Botenmakersstraat 21, Zaandam; J. Schoen, Sophiastraat 19, Zaandam; G. van Heuven, Rigastraat 2, Zaandam. Als burens herkende ik: N. Dekker, Krugerstraat 20, Zaandam en G. Keizer, Krugerstraat 10 te Zaandam. Toen ik vlak bij die mensen gekomen was, versperden zij de Krugerstraat, voornamelijk door middel van hun rijwielen. Hierdoor was ik gedwongen om af te stappen. Toen nam Leusink het woord en hij was het, die mij vroeg of ik van plan was om te gaan werken. Hierop heb ik geantwoord, dat het inderdaad mijn plan was om te gaan werken (het ^{was} mij namelijk bekend, dat een gedeelte van het personeel van Evenblij op Maandag, 20 December 1948 in staking was gegaan). Nadat ik Leusink en anderen korte tijd te woord had gestaan, stapte ik op mijn fiets en vervolgde ik mijn weg, wat op dat moment weer mogelijk was. Hierna kwamen de collega's per fiets achter mij aan. Wel werden op een afstand scheldwoorden e.d. geuit, doch zonder enige moeilijkheid bereikte ik de fabriek om pl.m. 6.40 uur. Die dag (21/12) heb ik op de fabriek tussen de middag mijn brood opgegeten. Om pl.m. 17.00 uur ben ik naar huis gegaan, gelijk met de andere arbeiders, zonder hinder van stakers en, voor zover ik mij herinneren kan, zonder politiegeleide.

Toen

Toen ik in de buurt van mijn woning kwam, stond daar voor perceel Bothastraat 8 (bewoond door Th. Swart) een aantal buurtbewoners, waaronder zich ook G. Maas bevond, communistisch raadslid van de gemeente Zaandam. De heer Th. Swart riep mij met "hoor eens Jan" aan en ik stapte van mijn fiets, hoewel ik ongehinderd mijn woning had kunnen bereiken. Hierna ontstond een gesprek tussen mij en alle anderen, waarbij de heer Maas o.a. tegen mij zei: "gehakt bal, maffer, onderkruiper, je valt je medekameraden in de rug aan". Het bleef echter bij woorden. Zo stond een mij onbekende vrouw met een fles melk in de hand erbij en deze vrouw noemde Evenblij een uitzuiger en zei tegen mij: "ik zou deze fles melk op je kop stuk kunnen slaan, omdat je bij die uitzuiger blijft werken". Toen heb ik mij naar huis begeven.

Dat mijn vrouw in verwachting is, is een pertinente onwaarheid. Dat zij een zenuwinstorting heeft gekregen is eveneens een leugen. Doktershulp is door mij, althans in dit verband, nimmer ingeroepen. Bedreigd door mijn buurtgenoten heb ik mij niet gevoeld. Dat ik gezegd zou hebben: ik zou ook wel willen staken, maar ik mag niet van mijn vrouw, is niet waar. Wel heb ik gezegd, dat mijn vrouw voor honderd procent achter mij stond, nl. dat ik aan het werk bleef. Dat ik groot respect zou hebben voor de EVC is eveneens een leugen. Men belofde mij te zullen steunen als ik staakte. Ik heb gezegd, dat ik dit grachtig vond en dat ook de EVC mij wilde steunen in dat geval, hoewel ik geen lid was, doch dat ik hiervan toch geen gebruik wenste te maken."

Waarvan opgemaakt dit rapport te Zaandam.

De agent van politie,

PROTESTEERT TEGEN POLITIE-TERREUR!

Met de meest brute middelen probeert de Zaandamse politie onder aanvoering van Burgemeester W. Thomassen en in opdracht van de Zaanse Ondernemers de gerechtvaardigde staking van Evenblij te Koog aan de Zaan om hals te brengen.

ALS SLACHTOFFER WORDT NU SINDS WOENSDAG 11 UUR EÉN DER STAKERS
J.L. LEUSINK OP HET ZAANDAMSE POLITIEBUREAU VASTGEHOUDEN.

Dit is een aanval op het stakingsrecht en tevens een aanval op de persoonlijke vrijheid van één onzer Christelijke medestrijders.

EIST ZIJN ONMIDDELLIJKE INVRIJHEIDSTELLING!

VERHEFT UW STEM TEGEN DIT ONRECHT!

PROTESTEERT EN DEMONSTREERT.

Stuurt ook protestmoties naar de Burgemeester als Hoofd der Politie!

E.V.C. - ZAANDAM.

Dit pamflet werd op 15 Januari 1949 te Koog aan de Zaan bij de fabriek van de firma Evenblij aan de werkwilligen uitgereikt.

Verbinding 6 heeft de eer het navolgende te berichten: Reeds enige dagen broeide het onder het personeel van de kistenfabriek Gebr. J.en J 't MANNETJE,gevestigd aan de Rotterdamseweg 148 te Delft.De arbeiders verlangden namelijk een loonsverhoging van f 3.- per week voor alle arbeiders.

Het huidige loon bedraagt momenteel f 44.20 netto (f 47.20 bruto) en men wilde dit verhoogt zien tot f 47.20 netto (f50.20 bruto).Hierbij is inbegrepen f 1.- duurtetoeslag. Speciaal van E.V.C.zijde werd aangedrongen op verhoging en van deze zijde werd ook meerdere malen met de directie onderhandeld.

Van het college van Rijksbemiddelaars te 's-Gravenhage werd echter bericht ontvangen,dat loonsverhoging onder geen beding was toegestaan en dat de directie bij eventuele lonnsverhoging strafrechterlijk zou worden vervolgd. De directeur deelde de inhoud van dit schrijven op Donderdag 10 Maart 1949 aan de personeelsraad mede,waarop werd geantwoord,dat bij niet toekenning van de verhoging het werk op Vrijdag 11 Maart 1949 niet zou worden hervat. Het gevolg was dat op Vrijdag 11 Maart 1949 om 7.00 uur slechts 4 personen (bazen) van het ongeveer 140 man sterke personeel de fabriekspoort in ging.

Onder het personeel was reeds de afspraak gemaakt,dat op Vrijdag 11 Maart 1949,te 8.30 uur een vergadering zou worden gehouden in de zaal van Van Mullem aan de Rotterdamseweg te Delft.

Nagenoeg het gehele personeel uit de fabriek,was op deze vergadering aanwezig,waarbij wordt opgemerkt,dat het personeel voor een groot deel uit jeugdige personen bestaat. Ook het Hoofd Bestuurslid van de E.V.C. Koene was ter vergadering aanwezig.

De vergadering stond onder leiding van:

PD 1489 Adolf HEILIGERS, geboren te 's-Gravenhage,30 October 1917,vrijgestelde van de E.V.C.,wonende Simonstraat 50 te Delft.

Een lid van het personeel opende de vergadering en begon met mede te delen dat de actie een reusachtig succes was geworden,daar practisch het gehele personeel het werk had neergelegd.Hij wekte op de strijd door te voeren en hij hoopte ook dat de andere Bonden achter de actie zouden staan.

Hierna verkreeg HEILIGERS het woord en het leek hem de beste manier om alvorens verder te gaan 3 mensen uit de kern te kiezen en deze naar de directie te sturen om de eisen zoals die zijn gesteld ingewilligd te krijgen. Er moet geen genoegen genomen worden te woord gestaan te worden door een ander dan de directeur zelf.Er zal niet worden onderhandeld doch alleen maar geeist.De f 3.- loonsverhoging moet in het loonzakje komen.De eisen zullen op schrift gesteld worden en de directeur heeft alleen maar ja of neen te zeggen.Wanneer hij ja zegt moet hij het op te stellen stuk ondertekenen.Wanneer neen gezegd wordt moet de directie de consequenties maar aanvaarden en zien waar zij de kisten van daan haalt. Nadat de aanwezigen zich met dit voorstel accoord hadden verklaard,werd een commissie bestaande uit 3 personen van

opbrengen versam.
in f 2
Nicolaas Coenen
Adam 25.3.
Mich. Adam
opbrengen
f 2

PD 4185

*De werk zelf
blijft*

OK
*Wij hebben
niet meer*

de kern, aangewezen. Dit waren de navolgende personen:

Lambertus van den AKKER,
geboren te Delft, 25 October 1917, kistenmaker, wonende
Zuiderstraat 152 te Delft,

Connelis NIEUWENHUYSE,
geboren te Delft, 20 Augustus 1917, fabrieksarbeider,
wonende Bosschastraat 12 te Delft en

Jacobus Wilhelmus WARNAAR,
geboren te Hof van Delft, 9 Maart 1896, fabrieksarbeider,
wonende Jan van Gooyenstraat 11a te 's-Gravenhage.

Hierna trok Heiligers zich terug om de eisen op papier te stellen. Nadat Heiligers het stuk had opgesteld, waarin stond vermeld dat de directie zich verbond een loonsverhoging van f 3.- te verlenen aan het gehele fabriekspersoneel benevens een vacantie toeslag van 2 procent of één weekloon. Ook had hij er in opgenomen dat met Kerstmis en Nieuwjaar een gratificatie van 2 procent werd verleend. Op voorstel van de vergadering werd dit laatste echter geschrapt. Heiligers deelde hierop mede, dat dit ook later aan de orde kon komen.

De Commissie werd opgedragen niet te onderhandelen, doch alleen het stuk maar te laten tekenen.

Na ongeveer 10 minuten was de Commissie weer terug en bij monde van Nieuwenhuise werd de vergadering medege-deeld, dat de directie van de fabriek er niet aan dacht de eisen in te willigen, doch zelfs de voorwaarde stelde dat het personeel binnen een half uur het werk moest hervatten en anders als ontslagen werd beschouwd.

Heiligers nam hierna weer het woord en zeide dat het een redelijk eis was die gesteld was en de directie kon die gemakkelijk inwilligen. De directie heeft zelfs eisen gesteld en volgens Heiligers was het enig juiste antwoord dat er geen sprake van kon zijn het werk te hervatten. Hiermede stond men voor het feit een staking in te gaan. De E.V.C. heeft te voren toegezegd een stakingsuitkering te doen en zij zal het doen. Hij drong er op aan dat de anders georganiseerden zich tot hun organisatie zouden wenden, en de niet georganiseerden zouden een uitkering krijgen van de E.V.C. Maar er moest dan door allen gewerkt worden. Er zou moeten worden gepost en er zou met steunlijsten gelopen moeten worden.

De andere fabrieken zouden van de staking in kennis gesteld worden en er zou voor worden gezorgd dat die fabrieken niet de orders van de kistenfabriek 't Mannetje uit voerden.

Het hoofdbestuurslid KOENE voerde vervolgens het woord en deze stak de stakers een riem onder het hart. Hij stelde de spoorwegstaking van 1903 en van 1945 tot voorbeeld. Daarbij was ook gebleken wat de arbeiders, wanneer men eensgezind was, konden bereiken. De kistenfabriek begon hier in Delft en er zou getracht worden de andere Delftse fabrieken te bewegen uit symphatie mede te staken. Daartoe zouden reeds hedenmiddag pamfletten bij die fabrieken worden verspreid. Koene sprak ook nog over Indonesië dat zo veel geld kostte terwijl er voor de arbeiders niet eens behoorlijke woningen konden komen. De grote bedrijven maakten voldoende winst om de arbeiders behoorlijk te kunnen betalen. Ook de kistenfabriek van 't Mannetje had in 1948 een omzet gehad van f 1.000000. De directie had hierdoor een winst van ongeveer twee maal f 100.000.

Gezien deze grote winst zou de directie zonder bezwaar een loonsverhoging van f 3.- kunnen toestaan, daar dit op een totaal bedrag zou komen van ongeveer f 15.000 per jaar. Hierna moesten de Uniebonden het nog ontgelden. Deze werden in een kwaad daglicht gezet.

Op dit korte betoog volgde een luid applaus van de aanwezigen.

Na algemene instemming ging men over tot het voorlopig verdelen van de taken. Er werden een aantal personen aangewezen dezelfde middag te gaan posten bij andere bedrijven in Delft en pamfletten, die Heiligers nog zou maken te verspreiden onder de arbeiders. Ook moest daarbij zoveel mogelijk het doel van de staking worden uiteengezet, om daardoor zoveel mogelijk arbeiders op de hand te krijgen. Verder ging men over tot het verdelen van de posten voor en achter de kistenfabriek, om werkwilligen te bewegen ook de fabriek te verlaten. Daarbij werd echter de nadruk gelegd op het feit, dat niet mocht worden gescholden voor onderkruiper of iets dergelijks. Alles moest in volmaakte orde geschieden. Er moest worden gerekend op een min of ~~meer~~ meer langdurige staking. De stakers moesten zich Zaterdagmorgen 12 Maart 1949 om 10 uur melden bij het restaurant " De Bourdon " te Delft en zich laten inschrijven, met het oog op de uit te keren steungelden. Daarop ging de vergadering uit elkaar, die mede in verband met het grote aantal jeugdige personen vrij enthousiast was.

Omtrent de genoemde Van den AKKER, kan nog worden bericht dat hij gedurende de laatste tijd meerdere malen gezien is op vergaderingen van de C.P.N. en E.V.C. en volgens verkregen inlichtingen zeer Communistisch is ingesteld. De verhoudingen op organisatorisch gebied liggen bij de kistenfabriek 't Mannetje als volgt;

Ongeveer 15 leden van het N.V.V.

Ongeveer 10 leden van de K.A.B.

Ongeveer 8 leden van het C.N.V.

Ongeveer 40 ongeorganiseerden terwijl er ongeveer 60 personen lid zouden zijn van de E.V.C.

Uit alles blijkt hier wel dat de staking is opgezet door de E.V.C. en dat hierin speciaal HEILIGERS en vooral Van den AKKER een rol spelen. De directie is van mening dat vooral Van den AKKER zich heeft doen kennen als een fel Communist die niets heeft nagelaten om het conflict aan te wakkeren.

Volgens verkregen inlichtingen zouden de Uniebonden afkerig tegenover deze staking staan.

Op Vrijdag, 11 Maart 1949, omstreeks 13.30 uur werden door stakende arbeiders reeds pamfletten verspreid nabij verschillende fabrieken. Een exemplaar hiervan wordt hierbij gevoegd.

De staking heeft overigens een rustig verloop en wanorde-lijkheden deden zich tot nog toe niet voor.

Aan de Heer Hoofd van de
CENTRALE VELLIGHEIDSDIENST
te 's-GRAVENHAGE.

Makkers in de bedrijven !

Wij, van de Kisten- en Ramenfabriek 't MANNETJE, hebben het werk neergelegd. *heeft*

Herhaaldelijk hebben wij onderhandeld en herhaaldelijk heeft de directie woordbreuk gepleegd, wanneer zij had gezegd, accoord te gaan met een in gezamenlijk overleg samengestelde regeling.

Men vroeg ons een hogere productie en wij gingen daarmee accoord, wanneer allen, zonder uitzondering, hierdoor een hoger loon zouden gaan ontvangen, en niet alléén de kistenmakers.

Dit was niet de bedoeling van de directie, omdat zij wilde proberen de aantallen kisten zo hoog mogelijk op te voeren, door alléén de kistenmakers in stukwerk te zetten.

Daar hebben wij voor gepast, omdat wij geen zenuwlijders wensen te worden.

Onze eisen zijn de directie bekend en zij heeft zelfs de redelijkheid daarvan erkend. In principe was ze ermee accoord gegaan, maar wederom trok zij zich terug.

Wij konden niet langer met ons laten spelen, vandaar deze strijd.

Wij doen daarbij een beroep op al onze Delftse mede-arbeiders, ons te steunen in deze rechtvaardige strijd.

Met jullie solidariteit zullen wij dit winnen !

KOOPT DE STEUNBONNEN !

TEKENT DE LIJSTEN !

De stakingsleiding.

14 Maart 1949. 57757

16 MRT 1949

Delft
no 57500

In aansluiting op het bericht 931/49A d.d. 11 Maart 1949, betreffende de staking bij de kistenfabriek ~~gebr. J. en J. 't Mannetje~~ te Delft, wordt het navolgende medegedeeld: Op Maandag 14 Maart 1949, werd door de bestuurders van de Uniebonden een vergadering uitgeschreven voor het gehele personeel van de kistenfabriek om de zaak te bespreken. Bij het uitschrijven van deze vergadering was bepaald, dat de leiders van de E.V.C. niet ter vergadering werden toegelaten. De toegang was uitsluitend voor het personeel, ongeacht hoe het was georganiseerd. Deze vergadering zou 7 plaats hebben in het gebouw "Ons Huis" te Delft. Toen de vergadering te omstreeks 9 uur een aanvang zou nemen, bleek dat de E.V.C. bestuurders, Heiligers en Koene, bedoeld in het vorige schrijven toch aanwezig waren.

Hun werd medegedeeld, dat op hun aanwezigheid geen prijs werd gesteld, waarna zijn onder protest de vergadering hebben verlaten. De meeste aanwezige E.V.C. leden volgden dit voorbeeld en verlieten de vergadering. Heiligers en Koene hebben zich toen begeven naar de zaal van Van Mullem, aan de Rotterdamseweg te Delft, waar zij afzonderlijk zouden vergaderen, met hun aanhang. Daarha werd in de vergadering in "Ons Huis" door bestuurders van de Uniebonden de zaak besproken en toegelicht. Vervolgens werd een schriftelijke stemming gehouden, waarbij bleek, dat 35 aanwezigen het werk wilden hervatten, 1 blanco had gestemd en 1 tegen had gestemd. De leiders in de E.V.C. vergadering in de zaal van Van Mullem, hadden alleen maar critiek op de houding van de Uniebestuurders en tot het nemen van een beslissing kwam het niet.

Aan de oproep van de Uniebonden gaven te 1.30 uur 35 personen gevolg en hebben het werk hervat. De leiders van de E.V.C. gingen daarop met hun leden weer een vergadering beleggen in de tuin van het café van Van Mullem, omdat de zaal niet beschikbaar was. Hier werd allereerst het woord gevoerd door Koene, die nogmaals den houding van de Uniebonden laakte en tot doorzetten aanspoorde. Heiligers voerde hierna het woord en kwam tot dezelfde conclusie als Koene. Hierna werd het woord gevoerd door de in het vorig schrijven bedoelde Nieuwenhuysen, die de houding van de Uniebonden in dit conflict rechtvaardigde en dat de arbeiders het beste deden door het advies van de Uniebonden op te volgen en het werk te hervatten. Ook J.W. Warnaar, bedoeld in het vorig schrijven sprak in dezelfde geest als Nieuwenhuysen had gedaan. Hierna werd een stemming (schriftelijk) gehouden onder de aanwezigen om het werk al dan niet te hervatten. De uitslag hiervan was als volgt: 55 voor doorzetten van de staking, 8 voor werk hervatten en 2 blanco stemmen. Opgemerkt zij dat zich bij deze groep arbeiders veel jeugdige personen bevonden: die vermoedelijk de ernst van de zaak niet beseften.

Terwijl de stemmen geteld werden verscheen ter vergadering.

Leendert Laurens TOUW,
geboren te 's-Gravenhage, 13 April 1922, wonende te 's-Gravenhage. Hij werd door Koene geïntroduceerd als een oud N.V.V. lid, die eens zijn mening zou zeggen over de Uniebonden. Hij verkreeg hierna het woord en sprak uitvoerig over zijn ervaring met de Uniebonden ten tijde van de Haagse Tramweg Maatschappij staking.

Hij liet niet uit of hij voor de E.V.C. sprak.

Zijn betoog kwam in ieder geval daar op neer, dat de staking doorgezet moest worden, dat was in het belang van de arbeiders in de toekomst. Wanneer doorgezet zou worden garandeerde hij hetzelfde resultaat als bij de H.T.M.

Hierna werd besloten nogmaals de eisen aan de directie voor te leggen en hiervoor gingen Koene, Heiligers en Van den Akker, ook genoemd in het vorig schrijven, naar het kantoor van de fa. 't Mannetje, terwijl de vergadering zou wachten op het resultaat. Gelijktijdig gingen 10 arbeiders weer de fabriek in en hebben het werk hervat, zodat thans in totaal 45 arbeiders het werk hebben hervat.

Kort daarop kwam de bedoelde deputatie weer terug, aangezien de directeur van de fabriek de stad uit was en dus niet gesproken kon worden.

Hierna gingen allen uit een, nadat hen was medegedeeld, er vooral om te denken de volgende morgen (Dinsdag 15-3-49) de satkingslijsten ten huize van Heiligers te komen tekenen, terwijl allen nog werden aangespoord steunbonnen te verkopen.

Het geheel had een ordelijk verloop. Bij de aanvang van de vergadering der Uniebonden werden door de E.V.C. pamfletten verspreid, waarvan 1 exemplaar hierbij wordt gevoegd. De ondertekening A.v.d.Akker is af-

Aan de Heer Hoofd van de komstig van de hierboven genoemde L.v.d.Akker

CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST

te 's- G R A V E N H A G E.

Makkers,

De Unie-bonden hebben verscheidene malen met baas 't Mannetje gesproken, met als resultaat, dat deze Unie-bonden hun volle steun hebben toegezegd aan baas Jan om de staking te breken.

De afspraak is gemaakt, dat de Unie-bonden zullen zorgen, dat allen hedenmiddag weer aan het werk zullen gaan met als één van de voorwaarden, dat de kistenmakers in stukloon zullen gaan werken.

Wat betekent dit? De kistenmakers zullen U vertellen, dat dit wil zeggen, dat de toestanden van vóór de oorlog weer worden ingevoerd, met daaraan onverbreekelijk verbonden: werken op de zenuwen, steeds hogere opvoering van de productie en afsteken van de tarieven, verdeeldheid tussen kistenmakers, zagers en sjouwers, terwijl de zagers gedwongen zullen worden over te werken, om aan een weekloon te komen.

De lonen zullen in de komende winter teruggebracht worden tot de hoogte van de Collectieve Arbeids Overeenkomst (C.A.O.). Dit betekent, dat de lonen nog verder onder het bestaans-minimum zullen komen te liggen. Tegen deze C.A.O.-lonen ziet geen enkele kistenfabriek kans, personeel in de fabriek te houden, maar de komende winter is de kans daar!

Voorwaar een prachtig perspectief, dat de Unie-bestuurders met baas Jan hebben bekokstoofd, zonder het personeel erin te kennen.

VOOR WELKE EISEN GINGEN WE ECHTER IN STAKING?

1. Voor een collectieve verhoging van het loon van f.3,--, gebaseerd op een verhoging van de productie van de kistenmakerij.
2. Voor wederinvoering van de 100% ziekenregeling, zoals die er al is geweest, doch in de slappe tijd door baas Jan is ingetrokken.

Tussen haakjes: de Unie-besturen zullen nu trachten een 90% regeling tot stand te brengen. Dat is dus óók weer 10% winst voor de baas!

WAT IS NU DE BEDOELING VAN DE VERGADERING, DIE STRAKS WORDT GEHOUDEN?

Jullie zult een toespraak krijgen van de Unie-bestuurders, die op het volgende neerkomt: Je hebt de staking in feite al verloren, zij zullen schermen met de Rijksbemiddelaars en C.A.O.'s, zij zullen zwaaien met een zogenaamde nieuwe regeling in voorbereiding die nog geen kracht van wet heeft, zij zullen jullie in de put proberen te krijgen en trachten jullie eenheid te breken. En dan.....als klap op de vuurpijl mag je van de Unie-besturen stemmen met briefjes of je verder wilt staken of vanmiddag weer aan de gang gaan.

E.V.C.-bestuurders mogen hier niet bij zijn. Men schijnt bang te zijn, dat deze, ons allen bekende mensen, roet in het Unie-eten zouden gooien.

Maar zij zullen op deze vergadering wel komen en spreken vanuit het standpunt van de arbeiders, als tegenwicht tegen de Unie-bestuurders, die spreken vanuit het standpunt van baas Jan 't Mannetje.

Wij roepen jullie op, de eenheid te bewaren en pal te blijven staan voor onze gestelde eisen.

Hoog de Collectiviteit!

Namens de stakingsleiding,

A.v.d. Akker.

Verbinding 6.
No. 931 B/49

15 Maart 1949.

Volgno. 57750

16 MRT 1949

Delft. *57500*
C.O. 57500 *10*

Verbinding 6 heeft de eer U het volgende te berichten.
Nadat op Maandag, 14 Maart 1949, reeds 45 personen van het stakende personeel van de firma 't Mannetje te Delft, de fabriek waren binnengegaan, groeide dit aantal op Dinsdag, 15 Maart 1949, te 7.00 uur reeds tot 58 personen aan.
Het feit dat een zo groot aantal personen aan het werk gingen maakte kennelijk indruk op de stakers en de verdeeldheid groeide nog meer. Verschillende stakers gaven onomwonden te kennen dat zij des namiddags het werk zouden hervatten en de stakingsleiding zag geen andere weg open dan opnieuw een vergadering te beleggen. Daarbij kwam dat de stakers niet erg tevreden waren over het bedrag dat aan steun voor de gezinnen werd toegedacht. Dit zou namelijk slechts f.9.60 bedragen voor de gehuwde stakers. De vergadering werd weer gehouden in de zaal van Van Mullem te Delft en Heiligers opende deze bijeenkomst. Opmerkelijk was het feit dat de Hoofdebsteurder Koenen niet aanwezig was, ofschoon hij vanaf het begin van de staking overal bij was. Heiligers deelde mede dat de toestand zich niet had ontwikkeld zoals men zich deze had ingedacht, hij weet dit vooral aan de houding van de Uniebonden en ook aan de arbeiders die reeds het bedrijf waren binnengegaan. Vooraan het feit dat reeds 50 arbeiders het werk hadden hervat noemde hij zeer funest voor de staking. Zijn gehele betoog kwam hierop neer dat de strijd eigenlijk verloren was en dat het zaak was, te redden wat er te redden was. Hij doelde hierbij op de verletdagen, om deze vergoed te krijgen.
Na afloop hiervan vroeg van den Akker het woord en deelde de vergadering mede dat zijns inziens de staking nog niet verloren was, immers als de staking beperkt zou worden tot de kistenmakers, zou de firma toch aan handen en voeten gebonden zijn, want zonder de kistenmakers kon het bedrijf niet werken. Hij kweekte daarbij opzettelijk de stemming om de kistenmakers buiten het bedrijf te houden, doch dit had niet de instemming van de vergadering. Heiligers zag blijkbaar een lichtpuntje en begon de kistenmakers toe te spreken in de hoop deze achter zich te krijgen. Hij bevestigde dat een stemming onder deze personen moest worden gehouden. Ofschoon verschillende kistenmakers daar niet veel voor voelden en dit onomwonden lieten blijken,

werd toch een stemming gehouden. Het bleek dat 25 kistenmakers aanwezig waren en er bleken 14 kistenmakers te zijn die wilden doorstaken, terwijl 11 personen aan het werk wilden gaan. Heiligers noemde dit een overtuigende uitslag, doch de vergadering dacht er anders over. Inmiddels verlieten enige oudere personen de vergadering onder de mededeling dat zij gingen werken. Heiligers voelde wel dat ook deze opzet mislukte en stelde daarom voor 3 personen uit de vergadering aan te wijzen die aan de directie zouden gaan vragen om doorbetaling van het loon. Het werk zou dan hervat worden. Dit geschiedde en even nadien kwam deze commissie terug dat de firma had toegezegd de verloren dagen uit te betalen en geen rancunemaatregelen toe te passen. Dit was merkbaar een opluchting en de staking was hiermede plotseling ten einde. Heiligers sloot de bijeenkomst met "het zij zo" en daarmede was de zaak afgelopen.

Bij onderzoek is gebleken dat op Dinsdag, 15 Maart 1949, te 13.30 uur het gehele personeel, waaronder ook van den Akker, het werk heeft hervat.

Verbinding 6.

Aan de Heer Hoofd van de
Centrale Veiligheidsdienst
te 's-Gravenhage

Verbinding 6.
No. 971/49.

DIT TREKSEL	
Uw	no. 346
Ag.no.	59577
Voor	o.d. 16/10

31 Maart 1949.



Betreffende de politieke activiteit in de maand Maart 1949, bericht verbinding 6 het volgende:

Op Dinsdag, 8 Maart 1949, werd in een der zalen van Hotel Wilhelmina te Delft een openbare vergadering van de C.P.N. afd. Delft gehouden. Spreeker: Paul de Groot. Van deze vergadering werd onder No. 926 dd. 10 Maart 1949 bericht aan Uw dienst toegezonden.

Verder werden U onder No. 931 dd. 11 Maart 1949, No. 931a dd. 14 Maart 1949 en 931b, dd. 15 Maart 1949, berichten toegezonden betreffende de staking en het verloop daarvan bij de Ramen en Kistenfabriek J. en J. 't Mannetje te Delft.

In dit verband wordt nog bericht dat gebleken is dat na de opheffing van de staking, ruim 20 leden van de E.V.C. die bij 't Mannetje werkzaam zijn voor het liamaatschap van de E.V.C. bedankt hebben.

Verscheidene hunner hebben te kennen gegeven, dat zij het niet eens waren met de gang van zaken in dit conflict door de E.V.C. gevolgd.

Diverse personen, die voorheen lid waren van de E.V.C., zijn thans lid geworden van het N.V.V., K.A.B. en C.N.V.

Ook enige tot nog toe ongeorganiseerde arbeiders van 't Mannetje hebben zich thans georganiseerd bij een der 3 genoemde vakverenigingen.

In het bedrijf zelf is de toestand momenteel rustig.

Verwacht wordt echter dat nog meerdere personen in dat bedrijf die aangesloten zijn bij de E.V.C. die organisatie de rug zullen toekeren en zich zullen aansluiten bij andere organisatie's.

De politieke toestand te Delft is tot nog toe rustig.

Verbinding 6.

Aan de Heer Hoofd van de
CENTRALE VEILIGHEIDSDIENST
te 's-GRAVENHAGE.

*afsluift
in OP 19*

penetratie

De staking met succes beëindigd

De staking der rietbewerkers is geëindigd en door de klassebewuste houding der arbeiders met een overwinning bekroond. En nu tracht het N.V.V. in „Het Vrije Volk” te doen geloven, dat zij het geweest is, die door overleg de 2% vacantie-gratificatie voor de arbeiders heeft bereikt.

Dat deze bewering niet alleen leugenachtig, maar ook brutaal is, zullen wij met het volgende aantonen:

Op 19, 27 en 30 Mei vonden besprekingen over de 2% vacantiëtoeslag plaats tussen onze organisatie en de werkgevers. Deze heren waren echter niet bereid om ook maar een klein deel van hun winsten af te staan en zij weigerden hardnekkig om de vacantiëtoeslag te verstrekken. Naar aanleiding van dit besluit kwamen de arbeiders op 31 Mei des middags 1 uur bijeen en besloten een protestactie van een ½ dag te houden. Desondanks ontvingen de arbeiders 's avonds om 6 uur een schriftelijke verklaring, waarin de fabrikanten melding maakten, dat zij onder geen enkele voorwaarden de 2% zouden uitkeren.

Door deze mededeling werd op 1 Juni de volledige staking der rietbewerkers een feit, omdat de arbeiders in deze houding der werkgevers terecht een aanval op hun loon zagen. Dit had direct tot resultaat, dat diezelfde dag nog verschillende werkgevers, geschrokken door de krachtdadige houding der arbeiders, haastig terugkrabbelden en de toezegging deden, dat ZIJ WEL de 2% zouden uitbetalen.

Op 2 Juni kwam dan eindelijk de heer Woudenberg, bestuurder van het N.V.V., in Noordwolde en de enige bijdrage, welke deze bestuurder heeft geleverd om tot opheffing van dit conflict te geraken, was, dat hij na een bespreking met de werkgevers de N.V.V.-leden opriep, om als onderkruiper in de overige bedrijven te gaan, zonder ook maar enige toezegging te kunnen doen betreffende de 2% vacantiëtoeslag.

Het is begrijpelijk, dat het allergrootste deel der arbeiders er niet voor voelde aan deze verraderlijke oproep van de N.V.V.-bestuurder gehoor te geven en dat zij met kracht de actie voortzetten. Met gevolg, dat op 3 Juni de firma Kok, op 7 Juni de firma Schulting en op 14 Juni de firma Tolman gedwongen waren om de eis der rietbewerkers in te willigen.

Hiermee was de actie al reeds voor 80% gewonnen en zij duurde nu nog slechts bij enkele kleine firma's voort. Op Vrijdag 17 Juni verscheen ook Woudenberg weer eens in Noordwolde voor een bespreking met de werkgevers, met als resultaat, het op 21 Juni in „Het Vrije Volk” verschenen artikel, dat het aan Woudenbergs „krachtdadige” houding te danken was, dat de 2% werd uitgekeerd. Laten wij echter eens veronderstellen, dat Woudenberg inderdaad hiervoor heeft „gezorgd”, maar waarom dan zoveel verschil? Waarom bij de ene firma al reeds op 1 Juni en bij de andere firma's op 3, 7, 14 en 17 Juni de toezegging, dat de 2% betaald zal worden? Het is duidelijk, dat hij hierop het antwoord schuldig zal moeten blijven. Deze successen zijn behaald door de eensgezinde houding der rietbewerkers, ondanks het verraderlijke optreden van N.V.V.-bestuurders. Het zal de rietbewerkers tevens aansporen om zich nog hechter aaneen te sluiten, zodat zij in staat zullen zijn om elke aanval op hun levenspeil af te slaan. Zij zullen zich in geen geval laten vangen door het zoete gefluit van hen, die ook in Noordwolde achter de feiten zijn aangelopen en optraden als ronselaars. De rietbewerkers hebben in deze actie gezien wie hun ware vrienden en wie hun vijanden zijn. De rietbewerkers hebben alle reden, om met zelfvertrouwen en zich bewust van de kracht van hun zaak de komende tijd tegemoet te zien.

Eén van onze belangrijkste taken hierbij zal zijn, de eenheid met anders- en ongeorganiseerden tot stand te brengen.

OP VOOR DE EENHEID!

A.B.H.M.,

N. Keizersgracht 61, Amsterdam

MINISTERIE VAN ALGEMEENE ZAKEN

169.
's-Gravenhage, 3 Mei 1949.

No. ^B59577.

Uw schrijven no. 971/49
d.d. 31 Maart 1949.

GEHEIM

V. RD.4

UNGEWISS

af 62802

Naar aanleiding van het gestelde in Uw nevenvermeld schrijven betreffende het bedanken voor het lidmaatschap der E.V.C.-A.B.H.M. door verschillende personeelsleden van de Ramen en Kistenfabriek Gebr. J. en J. 't Man- netje te Delft, moge ik U verzoeken mij hieromtrent nader te willen doen inlichten.

Van C.P.N.-zijde werd er reeds meermalen op gewezen dat het noodzakelijk was dat de partij meer invloed op de arbeidersmassa moest kunnen uitoefenen, zodat aan partijgenoten werd aangeraden zich indien mogelijk te organiseren in het N.V.V., C.N.V. of de K.A.B.

Alhoewel er geen sprake is van een opzet tot liqui- datie der E.V.C., valt toch op te merken, dat de C.P.N., ter verkrijging van grotere invloed op de arbeidersmas- sa, er naar streeft meer invloed in de zgn. "Uniebonden" te verkrijgen.

In verband hiermede zal ik gaarne vernemen of het door U gemelde betreffende het bedanken voor het lid- maatschap der E.V.C. door de betrokken arbeiders, inder- daad slechts is te beschouwen als een zich afkeren van deze organisatie om al of niet principiële persoonlijke redenen, dan wel of hier mogelijk ook sprake is van een tactische handeling in opdracht van of in overleg met de C.P.N.

~~HET HOED VAN DE DIENST,~~
nazens deze:

J.G. Crabbendam.

Aan de Heer
Commissaris van Politie
te
DELFT.

Heerenveen, 2 Juni 1949.

Aan: De Heer Hoofd van de Centrale Veiligheidsdienst
te
's- GRAVENHAGE.



Volgno.

3 JUNI 1949

ACD 63467

Onderwerp: Loonconflict Rietmeubelindustrie te Noordwolde.

Mede te Uwer informatie heb ik de eer U te berichten, dat op Dinsdag j.l. in de Rietmeubelindustrie te Noordwolde een staking is uitgebroken, welke ongeveer 250 man omvat.

Nadat op 30 en 31 Mei j.l. onderhandelingen waren gevoerd tussen werkgevers en werknemers, over het toekennen van 2 % toeslag over het jaarloon, kon met een groot deel der fabrikanten geen overeenstemming worden bereikt.

De staking staat onder leiding van een zekere N. Coenen, voorzitter van de Algemene Bond van Werkers in de Houtindustrie en hoofdbestuurder der E.V.C. Tevens treedt als leider op de heer J. Das, plaatselijk voorzitter der E.V.C. te Noordwolde. (29.7.20)

Genoemde Coenen heeft de werknemers wel niet openlijk tot een staking aangezet, doch heeft zeer veel invloed gehad op de gang van zaken.

Het merendeel der stakers is bij de E.V.C. aangesloten, doch zonder goedkeuring van hun hoofdbestuur staken ook enkele leden van het N.V.V. In een drietal fabrieken wordt normaal doorgewerkt, aangezien deze fabrikanten de eis van 2 % toeslag hebben ingewilligd.

Zeer waarschijnlijk is deze staking te beschouwen als een verkiezingsstunt van de E.V.C. en de C.P.N., om op die wijze indruk op de kiezers te maken, nu drie van de vier raadsleden der gemeente Weststellingwerf hebben bedankt voor het raadslidmaatschap en de C.P.N.

Met het verloop van de staking zal ik U volledig op de hoogte houden.

*Nicolas Coenen
(25.3.98)*

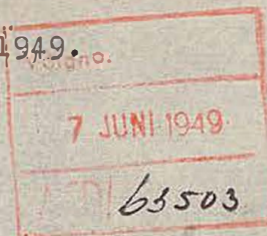
*ACD: a.m.v. herna
in leider pa
o.v. kaars*

B.

Verbinding 6.

No.1053/49.

3 Juni 1949.



In antwoord op Uw schrijven dd.3 Mei 1949, No.59577, Geheim betreffende het bedanken voor het lidmaatschap der E.V.C. - A.B.H.M. door verschillende leden van de Ramen en Kistenfabriek Gebr.J.en J.'t Mannetje te Delft, bericht verbiinding 6 het volgende:

Over deze aangelegenheid is steeds voeling gehouden met de verschillende leden van de directie van genoemde fabriek, als ook met enige vertrouwde personen onder het lagere personeel. Allen zijn echter van mening dat de bedankers zich bedrogen gevoelden door het Hoofdbestuur van de E.V.C. en dat aan het bedanken geen andere reden ten grondslag ligt.

Ook in de toekomst zal steeds voeling gehouden worden met diverse personen in dat bedrijf, welke personen volkomen vertrouwd kunnen worden en bij verandering in de zienswijze zal dezerzijds aan U worden bericht.

Verbinding 6.

Aan de Heer Hoofd van

De Centrale Veiligheidsdienst

te

's-Gravenhage

Afschrift.

Co 63467
Noordwolde, 31 Mei 1949.

R.P. Krommelaar
GEWEST GRONINGEN DER RIJKSPOLITIE
GROEP WESTSTELLINGWERF
No. 632
POST NOORDWOLDE
COMMANDANT
No. 206



Volgno.

8 JUNI 1949

ACD/63657

co 63467
Aan: de heer Groepscommandant Weststellingwerf
der Rijkspolitie
te
W o l v e g a.

Onderwerp: Staking in de Rietmeubelindustrie.
te Noordwolde (Fr.)

In vervolg op mijn schrijven dd. 28 Mei 1949, no. 196 en ter bevestiging van mijn telefonische mededeling van hedenmiddag 14.30 uur, heb ik de eer Π het volgende mede te delen.

Op Maandag, 30 Mei 1949, des voormiddags, werd in de kleiene zaal van café Oosterhof te Noordwolde een vergadering gehouden van de rietmeubelfabrikanten te Noordwolde, tezamen met het bestuur van de plaatselijke afdeling der E.V.C., afdeling rietbewerkers. Voorts was hierbij aanwezig dhr. N. Coenen, voorzitter van de Algemene Bond van Werkers in de Hout en Meubel Industrie, in zijn functie als Hoofd-Bestuurder der E.V.C. De plaatselijke grote en kleine fabrikanten waren op deze vergadering aanwezig.

Op deze vergadering werd van de zijde der E.V.C. weer aan de orde gesteld de kwestie van uitkering 2% van het jaarloon. Nadat hierover geruime tijd van gedachten was gewisseld en geen overeenstemming kon worden bereikt, werd van de zijde der werkgevers medegedeeld, dat zij zich op het standpunt stelden, datwanneer in de Staatscourant werd bekend gemaakt een bericht van het college van Rijksbemiddelaars, houdende de mededeling, dat zonder voorafgaande aanvraag aan de bewerkers in de Hout en Meubelindustrie 2% van het jaarloon kon worden uitbetaald, zij (werkgevers) bereid waren alsdan in overleg te treden met de werknemers. Enige werkgevers verklaarden ronduit, dat zij niet in staat waren de gevraagde 2% te kunnen uitkeren, vanwege slapte in het bedrijf. Hierna ging de vergadering uiteen.

Omstreeks 13.00 uur van genoemde datum werd in zaal Oosterhof een vergadering gehouden door de werknemers. Hierbij waren zowel werknemers, aangesloten bij de E.V.C., als bij het N.V.V., aanwezig. De leiding berustte bij dhr. Coenen. Besloten werd, dat aan de werkgevers zou worden medegedeeld, dat van de zijde der werknemers werd verlangd hun standpunt in deze aangelegenheid te bepalen. Tevens werd besloten, dat het antwoord van de werkgevers voor 18.00 uur van deze dag bekend moest zijn. Voorts werd het voorstel aangenomen om des avonds 18.00 uur weder te vergaderen.

Om 18.00 uur vergaderden de werknemers opnieuw in zaal Oosterhof. Uitvoerig werd de kwestie door dhr. Coenen naar voren gebracht, waarbij hij o.m. opmerkte, dat wanneer de werknemers thans niet bij hun eis volharden zouden, dit loonsverlaging in de toekomst ten gevolge zou hebben. Mochten de werkgevers evenwel besluiten de gevraagde 2% niet uitte betalen, dan was het woord aan de arbeiders. Tot staking werd door dhr. Coenen niet openlijk aan-gespoord, maar zijn bedoelingen waren in deze duidelijk. Op deze vergadering waren ongeveer 160 personen aanwezig, waarvan het overgrote deel leden waren der E.V.C., hoewel ook enige leden van N.V.V. Van de zijde van één der werknemers werd het voorstel gedaan om bij de weigerende houding van de werkgevers het werk in

-de fabriekem-

de fabrieken neer te leggen en dit voorstel in stemming te brengen. Dit voorstel werd zonder stemming aangenomen, waarna door de aanwezigen gestemd werd (schriftelijk) over al of niet staken. 119 aanwezigen brachten hun stem uit, waarvan 110 stemden voor staking, 6 tegen staking en 3 blanco. Besloten werd, nog dezelfde avond aan de werkgevers te berichten, dat van hen verwacht werd voor 12.00 uur van de volgende dag (31 Mei 1949) aan de werknemers mede te delen, of zij bereid waren de 2% uit te keren, al dan niet. Zo niet, dan zou het werk om 13.30 uur niet weder worden hervat. Verder werd besloten om op 31 Mei 1949 om 13.30 uur weder te vergaderen in café Oosterhof om het eventuele antwoord van de werkgevers te bespreken.

In de loop van de avond 30 Mei 1949 werd het resultaat van laatst genoemde vergadering aan de werkgevers medegedeeld. Op 31 Mei 1949 des morgens gingen en kwamen de werknemers rustig naar en van hun werk.

In de loop van de morgen 31 Mei 1949 werd door de werkgevers telefonisch met elkander contact opgenomen en afgesproken om 14.00 uur weder bij elkaar te komen in de zaal Oosterhof.

Om 13.00 uur vergaderden de werknemers in deze zaal en was derhalve het antwoord van de werkgevers op dat tijdstip nog niet bekend. De vergadering beschouwde dit als een weigering van de werkgevers om het gevraagde te verlenen. De aanwezigen (plm. 250 werknemers.) besloten daarop hedenmiddag het werk neer te leggen. Tevens werd de eis gesteld, dat - mochten de werkgevers in de loop van de middag alsnog besluiten tot het uitbetalen van de 2% - zij van de werkgevers verlangden, dat deze door hen niet gewerkte uren toch zouden worden uitbetaald. De vergadering, welke onder leiding stond van dhr. Coenen, had een rustig verloop. Na afloop van deze vergadering gingen de werknemers rustig naar huis. Betogingen of demonstraties hadden niet plaats.

Om 14.00 uur vergaderden de werkgevers in zaal Oosterhof. Er werd besloten de 2% niet aan de arbeiders uit te betalen. Ter vergadering waren de grote fabrikanten aanwezig, alsmede enige kleine fabrikanten, doch van de laatste categorie ontbraken enkel. Het besluit werd met algemene stemmen genomen.

Om 18.00 uur vergaderden de werknemers weer in zaal Oosterhof. Men kreeg toen kennis van het besluit van de werkgevers. Dhr. Coenen, die ook van deze vergadering de leiding had, vroeg de vergadering, of zij bereid was de staking voort te zetten. Degene die bereid waren om weer aan het werk te gaan, konden dit kenbaar maken bij wijze van hand op steken. Niemand van de ruim 200 aanwezigen deed zulks, zodat besloten werd de staking voort te zetten. Getracht zal worden de werkwillige arbeiders te bewegen het werk alsnog neer te leggen. Een stakingscommissie werd in het leven geroepen, welke het uitzetten van posten zal regelen. Ook deze vergadering had een ordentelijk verloop.

Voorts merk ik het volgende op. De staking van hedenmiddag moet beschouwd worden als een protest-staking, aangezien het de bedoeling van de werknemers was om de om 14.00 uur gehouden vergadering van de werkgevers te beïnvloeden. Als zodanig wordt zij dan ook door de werkgevers aangemerkt. Indien de staking morgen wordt voortgezet, wordt zij door de werkgevers als officieel erkend. De staking wordt geleid door de plaatselijke afdeling van E.V.C. onder auspiciën van de landelijke E.V.C., verpersoonlijkt door dhr. Coenen en door het bestuur van de plaatselijke ~~ExVx&~~ afdeling van het N.V.V. Laatst genoemd bestuur handelt in deze bukten verantwoordelijkheid van het landelijke N.V.V. Onder de stakers bevinden zich ook ongeorganiseerden (oud leden E.V.C.) welke de moed missen de arbeid voort te zetten. De staking omvat ongeveer 250 personen (werknemers) en nagenoeg alle rietmeubelfabrieken, uitgezonderd de firma Rohé, A. Ekhardt, L. van Nieuwenhoven en enige kleine patroons met 1 à 2 man personeel. Genoemde firma

uitgezonderd L. van Nieuwenhoven, staan op het standpunt de gevraagde 2% niet uit te betalen. Tot dusver is van een gespannen toestand tussen werknemers en werkgevers in het openbaar niets gebleken, doordat ongerelgdheden en molestaties niet voorkwamen.

Door de werkgevers zal op 1 Juni 1949 weer worden vergaderd om schriftelijk vast te leggen in hoeverre hun solidariteit zal strekken, zulks met het oog op het aannemen van stakers, uitbetaling van lonen, enz. Eventueel zullen de werkgevers een geldsom storten om dit te waarborgen.

De stakers hebben een week voor de staking uitgezocht, waarin de meeste werkgeverstalrijke orders moeten uitvoeren met het oog op de komende feestdagen. Men spreekt in het rietmeubelbedrijf van de week voor Pinksteren als de seizoen-week.

De spil in deze staking is dhr. Coenen. Deze persoon probeert op allerhande manieren zijn doel te bereiken. Aanvankelijk probeerde hij de fabrikanten tegen elkaar uit te spelen door bijv. te zeggen tegen fabrikant A dat fabrikant B. de 2% wel zou uit betalen. Bij nader onderzoek bleek dan dat hiervan in het geheel geen sprake was. Enige fabrikanten hebben hem nu verboden hun fabrieksterreinen te betreden. Ook de plaatselijke voorzitter van de E.V.C., dhr. Jan Das is zeer actief, doch op de vergaderingen heeft hij slechts weinig te zeggen. Dhr. Coenen doet het woord.

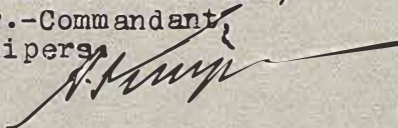
Door mij zijn de volgende maatregelen genomen in het belang van de openbare orde en veiligheid.

Met ingang van 1 Juni 1949, zullen evenals vandaag, de patrouilles bestaan uit 2 hoofden. In de surveillance zullen speciaal worden opgenomen de fabrieken, waar alsnog gewerkt zal worden, teneinde te voorkomen dat werkwilligen door stakers zullen worden gemolesteerd. Mochten dergelijke gevallen zich voordoen, dan zal hiertegen krachtadig worden opgetreden. Het personeel dezer Post is zodanig door mij geïnstrueerd; doch voorop dient te worden gesteld, dat met de meeste tact te werk moet worden gegaan.

De stemming van de werknemers is op dit moment zodanig, dat het mij wil voorkomen, dat buitensporigheden niet zijn te verwachten zodat versterking van personeel dezer Post voor alsnog niet noodzakelijk is. Mochten zich eventueel ongerelgdheden voordoen, dan zullen deze U onmiddellijk telefonisch ter kennis worden gebracht.

De Opperwachtmeester,
Postcommandant,
w.g. H. Størnebrink.

Voor eensluidend afschrift,
De Adj.- Gr.-Commandant
A. Kuipers



Gewest Groningen der Rijkspolitie.
Groep Weststellingwerf.
No.704
Post Noordwolde Tel.13
No.230

es 63467
Noordwolde, 21 Juni 1949.
135/49

A F S C H R I F T.

Aan : de Heer Groepscommandant Weststellingwerf
der Rijkspolitie
te
W O L V E G A.



Onderwerp : Opheffing staking Rietmeubelindustrie
te Noordwolde Fr.

Ten vervolge op mijn schrijven d.d.28 Mei 1949 No.196 en mijn schrijven d.d.31 Mei 1949 No.206, met betrekking tot de staking in de Rietmeubelindustrie te Noordwolde, heb ik de eer U het volgende mede te delen:

" Met ingang van Maandag 20 Juni 1949 kan genoemde staking als opgeheven worden beschouwd. Dit is een gevolg van het feit, dat het overgrote deel der stakers de werkzaamheden in de fabrieken hebben hervat. Zij hebben dit gedaan, naar aanleiding van de groot-fabrikanten verklaring tegenover hun personeel, dat, indien de werkzaamheden door hen werden hervat, de mogelijkheid niet werd uitgesloten, dat de 2 % gratificatie alsnog zou worden gegarandeerd. Zij stelden echter de eis, dat het werk vooraf moest worden hervat. Een groot deel der stakers heeft hieraan gehoor gegeven en hervatte het werk successievelijk in de week van 13 tot en met 18 Juni 1949.

Tot hen, die de arbeid nog niet hadden hervat, deden de fabrikanten op Zaterdag 18 Juni 1949 een oproep uitgaan, om met ingang van Maandag 20 Juni 1949 het werk te hervatten. Mochten zij hieraan geen gehoor geven, dan zouden zij door de fabrikanten onherroepelijk worden ontslagen. Een gedeelte heeft daarop met ingang van Maandag 20 Juni 1949 de werkzaamheden hervat, doch enkelen, ongeveer 30 à 35 werknemers, hebben zulks niet gedaan. Deze arbeiders zijn nu metterdaad ontslagen. Dat zulks mogelijk was, zonder in strijd te handelen met de desbetreffende wettelijke bepalingen omtrent ontslag aan werknemers, vond zijn oorzaak in het feit, dat de zgn. protest-staking op Dinsdagmiddag 31 Mei 1949 als ongemotiveerd door de Directeur van het Gewestelijk Arbeidsbureau te Wolvega werd aangemerkt, daar de toestemming van het College van "ijksbemiddelaars tot uitkering van de 2 % gratificatie op genoemde datum aan de werkgevers niet officieel bekend was. De kleine fabrikanten kunnen bovendien voor ontslag aanvoeren : slapte in het bedrijf.

Enkele van de ontslagen arbeiders verklaarden ronduit, dat zij liever in de D.U.W. gingen werken, dan in de Rietmeubelindustrie.

Door de heer N.Coenen, voorzitter van de Algemene Bond van Werkers in de Hout en Meubelindustrie, leider van de staking te Noordwolde, tezamen met de plaatselijke voorzitter der E.V.C. Jan Das, werd nog een bespreking met de werkgevers gehouden, teneinde deze te bewegen de ontslagen arbeiders weder in dienst te nemen. Unaniem hebben de fabrikanten dit verzoek van de hand gewezen, zodat de ontslagen arbeiders thans als werklozen zijn aan te merken.

Tijdens de staking werden de werkwilligen nimmer thuis gebracht en ook niet in hun werk belemmerd. De staking had een rustig verloop.

Voorts zij opgemerkt, dat de heer Woudenberg, Hoofdbestuurder der N.V.V., zich persoonlijk op de hoogte van deze staking heeft gesteld. In een daarvoor belegde vergadering van het N.V.V. heeft hij de leden aangemaand het werk weer te hervatten.

Hij verklaarde, dat het N.V.V.-bestuur de staking als onrechtmatig aanmerkte en het N.V.V. zich mitsdien niet achter de stakers stelde. De aangesloten werknemers bij het N.V.V. hebben daarop het werk spoedig hervat.

W.G.de Opperwachtmeester,

H.Stornebrink.

Woensdag 21 September 1949, brak een staking uit bij de N.V. Houthandel "KUNST" aan het Eemskanaal No. 19 te Groningen. De staking omvatte 20 personen van het totaal 52 man personeel. Aan de stakende arbeiders is diezelfde dag door de firma "KUNST" per aangetekende brief een ontslagbrief gezonden. 5 van de stakende arbeiders hebben op de avond van 21 September 1949 aan de directie van de firma "KUNST" verzocht om weer te werk worden gesteld. Hun is medegedeeld, dat hun verzoek door de directie in beraad zal worden gehouden.

De stakende arbeiders zijn bij verschillende bonden aangesloten, bij de E.V.C; de Christelijke Bond, de Katholieke Bond en bij het N.V.V.. De voorman en ophitser bij de stakers is de thans bij "KUNST" ontslagen arbeider:

* Michael SCHUITEN, geboren te Bazel (Zwitserland) 8 November 1908, wonende te Groningen, Coehoornsingel No. 69. In 1947 was hij geabonneerd op "De Waarheid". Men meent te weten, dat hij als marinier betrokken is geweest bij "De Zeven Provinciën".

Sinds het vorig jaar Augustus 1948 heerst er onder een gedeelte van het personeel van de firma "KUNST" enige ontevredenheid, omdat zij meer wilden verdienen. Als afgevaardigde is vorengenoemde SCHUITEN met de directie van "KUNST" een paar maal in discussie getreden. Hem is toen medegedeeld, dat hij zich met die kwestie moest wenden tot de Uniebondsbestuurders.

Op en omstreeks Zaterdag 17 September 1949 zijn er bij de woningen van houtwerkers in Groningen pamfletten bezorgd waarin de nettowinsten van de firma "KUNST" worden vermeld, het loon van de gemiddelde arbeider en het bedrag dat de firma aan ieder arbeider verdient. Tevens wordt er in geadviseerd om vast te houden aan de eis van 10% loonsverhoging met terugwerkende kracht ingaande 15 Februari 1949. Onderaan het pamflet staat met drukletters vermeld "Hoofdbestuur A.B.H.M. (dit is een bij de E.V.C. aangesloten bond van werkers in de hout- en meubelindustrie) Nieuwe Keizersgracht 61/1 - Amsterdam-C. Telefoon 58151"

Op 21 September 1949 te omstreeks 9 uur, werd de directie van de firma "KUNST", door Schuiten, voornoemd, een schrijven overhandigd met de volgende inhoud:

"Het personeel van de firma "KUNST" in vergadering bijeen op Maandag 19 September en Dinsdag 20 September, stellen de volgende eisen:
10% loonsverhoging
10% Prestatietoeslag van terugwerkende kracht vanaf 15 Februari 1949.

Dringt er bij de Directie op aan, dat zij Woensdagmiddag 21 September uitsluitel wil hebben.

Waarop zij zich opnieuw zullen beraden."

Op Woensdag 21 September 1949 te 14 uur heeft de Directie van de firma "KUNST" het personeel samen laten komen en in verband met vorengvermelde ultimatum aan het personeel medegedeeld, dat degene die wilde werken voor het vastgestelde loontarief aan zijn werk kon gaan en degene die dat niet wilde werd verzocht het terrein te verlaten. Aan de werkers werd een kwartier bedenktijd gegeven. 20 personen weigerden om te gaan werken, zij bleven op het terrein rondzwerfen. Te 14.30 uur op die dag heeft de directie

de stakers van het terrein laten verwijderen door de politie, welke verwijdering een ordelijk verloop had. De E.V.C.-hoofdbestuurder KOENE uit Amsterdam heeft zich reeds enige dagen in de omgeving van het terrein van de firma "KUNST" opgehouden.

De Uniebonden staan niet achter de stakers. Uit het door de I.D. ingesteld onderzoek is komen vast te staan, dat het hier een wilde staking betreft, onder aanvoering van de communist SCHUITEN, vorengenoemd. Volgens de laatste berichten zal de E.V.C. ook actie gaan voeren bij de overige houtzaken te Groningen, Delfzijl en Windeweer. De Directies van de verschillende houtzaken zijn door de I.D. gewaarschuwd.

De directie van de firma "KUNST" is van mening, dat de staking over enige dagen zal verlopen. In overleg met de I.D. heeft de directie de nodige beveligingsmaatregelen genomen. Einde. - - - - -

22 September 1949.

19 10/12

Volume 71640
13 OCT. 1949

to 266

g...

In aansluiting op het rapport van de I.D. Groningen, No.543, d.d. 22 September 1949, aangaande een staking bij de N.V. houthandel "Kunst" aan het Eemskanaal te Groningen, kan nog het volgende worden vermeld :

Vrijwel terstond nadat de stakers hun ontslagbrief hadden ontvangen hebben 5 van de stakers zich tot de Directie gewend met het verzoek het werk te mogen hervatten. De Directie, die dat verzoek aanvankelijk in beraad heeft gehouden, heeft later deze 5 personen weer aangenomen. Later zijn nog twee stakers in overleg met de I.D. teruggenomen. Het stakingscomite, onder leiding van de reeds eerder genoemde Michael Schuiten, was hierover erg vertoord. In de voormiddag van Zaterdag 1 October hadden de stakers de Directie laten weten dat dien middag, na afloop der werkzaamheden, 600 arbeiders uit de stad aan het Eemskanaal zouden demonstreren en de ~~xxx~~ werkwilligen moeilijkheden zouden bezorgen. Tegen omstreeks 12 uur kwamen enkele tientallen arbeiders opdagen, doch toen zij zagen dat een grote politiemacht in de omgeving was opgesteld, trokken zij af. Enige dagen later is door de stakingsleiding aan de Directie medegedeeld, dat de actie door hen verloren was en de uitgesloten stakers elders werk zouden zoeken.

En gedeelte van hen is dat gelukt terwijl de anderen nog trachten werk te vinden.

Tot op heden is alles rustig gebleven zodat aangenomen kan worden, dat thans het conflict beëindigd is.

Voor de zoveelste maal heeft de E.V.C. hier weer een verlies te boeken. - - - - -

Groningen, 10 October 1949.

DE STAKING BIJ V. D. BURG.

=====

Bij v.d.Burg en Zoon, vaten- en kistenfabriek te Vlaardingen duurt de staking voor de 5% loonsverhoging voort.

Dit is nodig, omdat, toen de loonsverhoging van 5% door het College van Rijksbemiddelaars bindend was verklaard, de grondlonen dus met 5% werden verhoogd, v.d.Burg in navolging van vele andere firma's deze 5% van de toeslagen af ging houden.

WAT HIJ DE ARBEIDERS IN DE ENE ZAK STOPTE, HAAIDE HIJ UIT DE ANDERE WIEER VANDAAN.

Maar voordien hadden de arbeiders in Maart van het vorig jaar reeds een verlaging van 10% van hun toeslagen moeten slikken. v.d.Burg deed dus niets anders, dan, zoals een arbeider opmerkte, steeds maar aan de toeslagenklauwen.

De Unie-organisaties, in het bijzonder het N.V.V., juichten deze loonpolitiek toe, en verdedigden haar door dik en dun.

Zwarte lonen waren uit den boze en niet in het belang van de gemeenschap, werd door hun gezegd.

De arbeiders wisten, en weten nu nog beter, dat er maar één groep is, die van deze z.g. gemeenschaps-politiek profiteert, en dat zijn v.d. Burg en zijn vrienden, de ondernemers.

Steeds duidelijker wordt het, dat de regering niet de belangen der arbeiders, maar die van de ondernemers behartigt.

Vandaar dat de arbeiders van v.d.Burg, die voor het overgrote deel in de Uniebonden zijn georganiseerd, steeds scherper van hun bestuur gingen eisen, dat aan deze willekeur, waarvan steeds de arbeiders het slachtoffer zijn, een einde werd gemaakt.

Zij eisten een onmiddellijke verhoging van de werkelijke lonen met 5%, en legden, toen door onderhandelingen de zaak op de lange baan dreigde te komen, voor deze eis het werk neer.

Opnieuw is hiermede bevestigd, dat, wat door de E.V.C. steeds is gezegd, werkelijkheid is, n.l., dat de onrust en strijdbaarheid van de arbeiders in de Uniebonden steeds grotere vormen gaat aannemen, en zich gaat uiten in verzet tegen de ondernemers, in een taaie strijd voor verhoging van hun lonen, opdat zij in staat zijn, hun gezin van het allernodigste te kunnen voorzien.

Het hoofdbestuur van de A.B.H.M., aangesloten bij de E.V.C. juicht deze ontwikkeling van ganser harte toe. Bewezen wordt opnieuw, dat de arbeiders in de hout- en meubileringsindustrie niet vergeten zijn, wat voor een rol de Vakorganisaties hebben te vervullen. Dat zij hun organisaties strijdorganen willen laten zijn ten dienste van de arbeiders, en geen organen, die de verbroedering tussen de ondernemers en de arbeiders tot stand moeten brengen.

GEEN ORGANEN VAN KLASSE-VREDE, MAAR VAN KLASSE-STRIJD.

Want de belang der ondernemers kan NOOIT gelijk zijn aan het belang der arbeiders.

Het belang der ondernemers, en zij worden hierin gesteund door de regering, is nu eenmaal, ten koste van het geluk der arbeiders, zoveel mogelijk winst uit de arbeiders te zuigen.

Maar de arbeiders van v.d.Burg hebben de eerste stappen ondernomen, om hieraan een einde te maken.

Hun strijd moet niet alleen met belangstelling worden gade geslagen.

NEEN !

Hij moet worden ondersteund door alle arbeiders !

De arbeiders bij v.d.Burg moeten weten, dat zij niet alleen staan in de strijd, maar als een deel van de werkers in de hout- en meubileringsindustrie, die het moe worden, voor steeds lagere lonen, harder te moeten werken, terwijl het resultaat van hun arbeid aan grote winsten, straaljagers en bommenwerpers wordt weggegooid.

Daarom roept de A.B.H.M. alle arbeiders in de hout- en meubileringsindustrie op, de stakers te steunen, door ook in hun bedrijven de eis van verhoging der lonen aan de orde te stellen en hiervoor de strijd te gaan aanbinden.

STEUNT DE STAKERS !!!

VOOR DE DIRECTE UITBETALING VAN DE EERSTE VIJF PROCENT, DAAR WAAR DIE NOG NIET IS UITBETAALD !!!

VERDERE STRIJD VOOR DE TWEEDE VIJF PROCENT !!!

TEGEN DE AANVALLEN OP DE TOESLAGEN !!!

Hoofdbestuur Algemene Bond van
Werkers in de Hout- en Meubileringsindustrie.
Prinsengracht 739, Amsterdam.
Telefoon 33784.

AAN DE ARBEIDERS WERKZAAM BIJ G. V. BURG.

MAKKERS.

Gisteren namen jullie het besluit om het werk te hervatten.

Doch jullie verbonden hieraan de voorwaarde dat, als bij de besprekingen die heden in Utrecht worden gehouden, de werkgevers niet de gestelde eisen zouden inwilligen door jullie onmiddellijk het werk opnieuw zou worden neergelegd.

Wij willen jullie er met de grootsmogelijke klem voor waarschuwen om dit genomen besluit niet los te laten.

vd. Burg denk, als ze eenmaal in het bedrijf weer aan het werk zijn, zullen wij wel weer zien.

De grootsmogelijke waakzaamheid is hier geboden.

Zaterdag toen jullie in staking gingen was het een staking van jullie zelf, dit moet zo blijven tot dat de overwinning behaald is.

Door een krachtige strijdbare houding moet er voor gezorgd worden, dat niet opnieuw door eindeloze onderhandelingen de loonsverhoging op de lange baan word geschoven.

De strijd gaat door, tot dat de overwinning behaald is.

Alg. bond werkers in de hout en
meubelerings industrie
Aangeloten bij de E.V.C.

Verbinding: 5

No. 134/50

Onderwerp: Staking.

VERTROUWELIJK.

OP KAART
ACD/ 42
DAT: 11/ 53
PAR: W.

12 Juni 1950

ACD/ 07331

Wlaarding

Ik heb de eer U het volgende te berichten:
Op Zaterdag 3 Juni 1950 is een wilde staking uitgebroken bij de firma C. van der Burg en Zonen Stoomkuiperij en Kistenfabriek alhier. Het personeel van de kistenfabriek legde te 07,30 uur het werk neer, terwijl het personeel van de kuiperij te 08,30 uur in staking ging. In totaal betref het hier 150 arbeiders.

De oorzaak van het conflict is in het kort als volgt:

Van der Burg betaalde in 1949 aan de ongeschoolde arbeiders f 0,72 per uur uit, vermeerderd met 15% prestatietoeslag. Met ingang van 1 Januari 1950 heeft hij overeenkomstig de richtlijnen van de Regering het uurloon met 5% verhoogd, doch tegelijkertijd verminderde hij de toeslag met 5%. Verschillende conferenties tussen de vertegenwoordigers der vakbeweging en Van der Burg liepen op niets uit.

Op Woensdag 31 Mei 1950 vergaderden enige hoofdbestuurders der Uniebonden met verschillende vertrouwensmensen en kernleden uit het bedrijf. Door één der bestuurders werd toen voorgesteld om aan Van der Burg een ultimatum te stellen. De vertrouwensmensen en kernleden ontraadden dit, omdat zij van mening waren dat een dergelijk ultimatum geen succes zou hebben en zij het personeel niet tot staking bereid achtten.

De personeelsleden onderling hebben over deze kwestie in het bedrijf nog wat doorgepraat en het gevolg was dat bovengenoemde staking uitbrak. De Uniebonden hebben, toen het zover was, zich achter de stakers geschaard.

Pogingen van de Unie.bestuurders om met Van der Burg te spreken, faalden daar deze niet eerder tot, praten bereid was, dan wanneer het werk weer hervat was. De Sociale commissie van de hout- en emballage industrie aan wie Van der Burg verzocht om met de vertegenwoordigers der Unie-bonden in overleg te treden, was evenmin tot onderhandelen bereid zolang de staking voortduurde. De stakers vergaderden op Donderdag 8 Juni en besloten het werk op Vrijdag 9 Juni normaal te hervatten in afwachting van de besprekingen welke op Vrijdag 9 Juni zouden worden gehouden. Zouden deze besprekingen geen resultaat opleveren, dan was men voornemens om aan Van der Burg op Zaterdag 10 Juni een ultimatum te stellen.

Nadat partijen op Vrijdag 9 Juni nog niet tot overeenstemming waren gekomen, heeft Van der Burg op Zaterdag 10 Juni aan de eisen van de stakers toegegeven, waarmede het conflict beëindigd was.

De staking heeft een zeer rustig verloop gehad. Slechts zes arbeiders zijn aan het werk gebleven. Deze werkwilligen zijn echter niet lastig gevallen.

De E.V.C. draagt aan deze staking geen schuld. Toen deze echter uitgebroken was, heeft zich direct een stakingscomité gevormd. Dit comité heeft terstond een manifest verspreid. (Een exemplaar daarvan gaat hierbij)

Toen de staking enige dagen oud was, werd een pamflet verspreid vanwege het Hoofdbestuur van de Algemene Bond van Werkers in de Hout- en Meubelindustrie. (Een exemplaar daarvan gaat eveneens hierbij)

Nadat de stakers op Donderdag 8 Juni besloten hadden om het werk te hervatten, in afwachting van de besprekingen, was de E.V.C. terstond met een pamflet gereed om de arbeiders tot waakzaamheid aan te sporen. Alle pogingen van de E.V.C. om in het conflict enige rol van betekenis te spelen zijn volkomen mislukt. De stakers, met uitzondering van twee hunner die in het stakingscomité zitting hadden, negeerden de E.V.C. propagandisten volkomen.

De volgende personen hadden in het stakingscomité zitting:

- aant Ok*
- i* JILLES DE ZWART, geboren te Maassluis, 2 December 1916, van beroep fabrieksarbeider, wonende Nicolaas Beetsstraat 27 alhier; (lid van de E.V.C.)
 - x* SACHARIAS VAN HOOGTEIJLINGEN, geboren te Vlaardingen, 17 Mei 1922 van beroep machinaal-houtbewerker, wonende 2e Liesveldsteeg 5 alhier (lid E.V.C.)
 - i* REINDERT JACOB VAN HUKSLOOT, geboren te Rotterdam, 15 October 1913, van beroep metaalbewerker, wonende Ruijtenburghstraat 25 alhier (secretaris van de plaatselijke afdeling E.V.C.-metaal)
 - x* MAAKTJE VAN DER VAART, geboren te Vlaardingen, 26 Januari 1917, zonder beroep echtgenote van Adriaan Smit, wonende Patrimoniumdwarstraat 6 alhier (oprichtster van de afd. Vlaardingen der Ned Vrouwenbeweging en propagandiste van de C.P.N.)
 - xv* MARIA CATHARINA VAN VLIET, geboren te Schiedam, 11 Augustus 1914, zonder beroep echtgenote van Gerrit Vlietstra, wonende Händelstraat 45 alhier. (Oprichtster van de afd. Vlaardingen der Ned. Vrouwenbeweging en lid van de C.P.N.)-

einde.

STAKERSKRANT

VAN DE BOUWVAKARBEIDERS OP DE HOOGOVS

Prijs 10 cent

De strijd duurt voort

VANAF 29 Augustus staan wij bouwvakarbeiders bij Boele en Van Eesteren in IJmuiden in de strijd tegen het onrechtmatig ontslag van 85 van onze kameraden. De strijd wordt met grote hardnekkigheid gevoerd. Boele en Van Eesteren, tezamen met de directie van de Hoogovens en de Uniebestuurders, doen de meest wanhopige pogingen om de gegroeiende eenheid te breken.

Hun pogingen zijn mislukt en de staking staat sterker dan ooit te voren, zij heeft zich uitgebreid en de vooruitzichten op een volledige overwinning zijn ten volle aanwezig.

NADAT de pogingen der Uniebestuurders om op de stakersvergaderingen defaultisme onder de stakers te zaaien was mislukt, nadat een poging om de stakende Unieleden van de overige stakers te scheiden was afgestuit op de krachtige houding van deze kameraden, volgden andere pogingen om de strijd te breken. Met medewerking van een Haagse staker slaagden zij er in een 20-tal Unieleden te bewegen het werk op Maandag 10 September te hervatten. In de mening, dat nu het stakersfront voldoende was verzwakt, stuurden zij op diezelfde avond laat aan alle stakers een telegram, waarin hen werd gelast op straffe van ontslag het werk op Dinsdag 11 September te hervatten.

Indien de stakers gevolg hadden gegeven aan deze sommatie, had dit betekend, dat zij zich onvoorwaardelijk hadden onderworpen aan de wil van Boele en Van Eesteren, dat zij zich aan de genade hadden overgeleverd.

Alhoewel een aantal stakers in verarring raakte en aan het werk ging, volgde de overgrote meerderheid de parolen van de stakingsleiding en verschenen op de vergadering, die diezelfde dag was vastgelegd. Omdat reeds de toezegging was verkregen, dat 41 der ontslagenen ongedaan zouden worden gemaakt en om de eenheid van alle arbeiders te herstellen, besloten de stakers het werk op Woensdag 12 September te hervatten.

Met behulp van een legertje politieagenten werd ons de toegang geweigerd. — Wij waren uitgesloten —

Alhoewel de Uniebestuurders moesten erkennen, dat in deze uitsluiting het recht aan de kant van de arbeiders stond, waren zij opnieuw niet bereid de zijde van de arbeiders te kiezen. Als waren het de vertegenwoordigers der directie, zo probeerden zij later de stakingsleiding te bewegen dit ontslag te aanvaarden en er in toe te stemmen, dat Boele en Van Eesteren de meest grove vorm van rancune zou toepassen en grote delen van de strijdende arbeiders defintief buiten de poort zou houden.

DE STRIJD LAAIT OP!

ONDER druk van de overtuigingskracht van de stakende arbeiders legden op Donderdag 13 September alle arbeiders die aan de gang waren gegaan, het werk neer. Zij weigerden langer handlangersdiensten te ver-

richten voor de smerige plannen van de baas, zij weigerden hun kameraden het brood uit de mond te stelen en namen hun plaats naast de stakende kameraden weer in.

De overige bouwvakarbeiders op en rond het Hoogoventerrein, begrijpende van welk een ontzaggelijke betekenis deze strijd voor hen allen is, nu het spook der werkloosheid steeds nader komt, besloten handelend op te treden. Op hetzelfde terrein werkzaam, stelden op diezelfde ochtend de arbeiders bij Nelis en van Dijk, bij de Koning en bij de havenwerken aan de bouwdirectie op het terrein de eis: Om half één moeten de jongens bij Boele en Van Eesteren aan het werk zijn.

Om half één werd deze echter opnieuw de toegang geweigerd.

De arbeiders bij Nelis en van Dijk besloten toen voor één uur het werk te staken, zo ook de arbeiders bij Hattum en Blankenvoort.

De vlechters van de Koning besloten in sympathie-staking van onbepaalde duur te gaan.

Gezamenlijk stroomden toen honderden bouwvakarbeiders door de poorten naar buiten en sloten zich bij hun stakende kameraden aan.

Van de bouwwerken, Smit, Rizekamp, H.B.M., werk papierfabriek, kwamen op datzelfde moment delegaties aan.

In een korte, krachtige vergadering aan de poorten van de Hoogovens kon de stakingsleiding vaststellen, dat de pogingen van de vijand om het front der stakers te doorbreken, waren mislukt en dat het front der stakenden weer was gesloten en versterkt.

Onafgebroken duurt de strijd voort; de sympathie van de overige bouw- en andere arbeiders neemt hand over hand toe, omdat zij onze strijd als gerechtvaardigd en tevens als een onderdeel van de strijd tegen de algemeen dreigende werkloosheid beschouwen.

Er worden onderhandelingen gevoerd en er worden beloften gedaan. Maar de stakers weten, dat zij zich niet door deze beloften in slaap mogen laten sussen. Zij weten, dat deze beloften slechts dan tot werkelijkheid worden, wanneer zij de staking op de juiste wijze voeren.

Wanneer zij eensgezind naast elkaar blijven staan en de scheurmakers binnen hun rijen en buiten hun rijen geen kans geven om opnieuw tweedracht te zaaien.

Wij weten dat de overwinning voor ons is, wanneer wij voortgaan met ons te verzekeren van de daadwerkelijke steun van de bouw- en overige arbeiders.

Aan U de taak om ons die steun te geven, financieel en moreel.

LEVE DE OVERWINNING!!

De stakingsleiding



Aan de stakers

9 September 1951

A.N.J.V. afd. Almelo in ledenvergadering bijeen op Zondag 9 Sept. in het E.V.C.-gebouw.

Betuigt hun instemming van deze staking die gericht is tegen de verslechtering die onze regering poogt door te voeren.

Wij beloven jullie, makers, deze staking overal bekend te maken en te verdedigen.

Beloven jullie deze staking financieel en moreel te ondersteunen in het belang van de gehele Nederlandse arbeidersklasse.

Voor het A.N.J.V., afd. Almelo w.g. W. Abbink.

Het Hoofdbestuur van de Bond van Nederlands Overheidspersoneel (BN. OP), in uitgebreide vergadering bijeen op 9 September 1951, volgt met grote belangstelling de standvastige en eensgezinde strijd van de bouwvakarbeiders van de firma Boele en Van Eesteren op het Hoogoventerrein te IJmuiden tegen de ontslagen van een groot aantal hunner collega's en de beoogde tariefsverlaging. Het verheugt zich over de gunstige resultaten, die in deze staking reeds werden bereikt, resultaten die bewijzen, dat de door de Nederlandse regering op last van de Amerikaanse reactie gevoerde politiek van oorlogsvoorbereiding en verarming van het werkende volk met succes bestreden kan worden.

Het zegt de stakende bouwvakarbeiders toe, hun voor het gehele werkende volk zo belangrijke strijd met alle krachten te ondersteunen, o.m. door deze actie in de breedst mogelijke kringen van het Nederlandse overheidspersoneel te populariseren en de solidariteit nog verder op te voeren.

Amsterdam, 9 September 1951, Kloveniersburgwal 139.

HET GELD

Het geld voor stakers komt bijeen, met dubbeltjes, kwartjes, guldens en vaak nog groter. De solidariteit met de stakers is reeds groot en bewijst, dat grote delen van het Nederlandse volk met de stakers meeleeft. Zaterdag 15 September brachten 40 arbeiders bij de H.B.M. in Velsen niet minder dan f 107 bijeen.

In de Woningbouw in Amsterdam-West brachten de bouwvakkers f 500 bijeen.

Maar ook uit de andere bedrijven begint het geld binnen te stromen. De Hoogovens brengt elke week reeds honderden guldens binnen. De vislossers aan de IJmuidense visafslag hebben gevraagd om steunlijsten. De arbeiders van het Gemeentelijk Energiebedrijf te Amsterdam brachten in de afgelopen week f 41.87 bijeen. De sympathie groeit en wordt meer en meer door de daad gevolgd.

Met de financiële en morele steun van de overige arbeiders, zal de overwinning ons zijn.

880

650
130
780

Hoe Boele en Van Eesteren optreden

Van een staker die op Maandag, nadat het ontslag was aangezegd, op het kantoor in Den Haag werd aangenomen, ontvingen wij de volgende brief die een duidelijk licht werpt hoe deze firma met zijn arbeiders omspringt:

„Het doet mij genoegen, dat het mij is vergund U, op enkele punten een opheldering te geven in dit voor ons allen zo moeilijk conflict.

Ik ben door de omstandigheden gedwongen om op Zaterdag 25 Augustus bij mijn patroon ontslag te nemen, waar ik twee jaar als timmerman en vervolgens drie jaar als uitvoerder werkzaam ben geweest.

Op 14 Aug. vervoegde ik mij aan de Beurs in Rotterdam, waar men mij adviseerde naar de Hoogovens te gaan, op de volgende voorwaarden. Let wel, 17 reisure per week, vergoeding van de weekkaart, contractloon plus 28%.

Op 16 Augustus vervoegde ik mij aan het kantoor van Boele en v. Eesteren in Den Haag, waar de heer v. Leeuwen mij mededeelde, dat daar inderdaad 28% en 17 reisure werd betaald.

De heer v. Leeuwen heeft op mijn verzoek vervolgens gespecificeerd, wat ik in het geheel zou verdienen, en schatte dit na enige berekeningen, op f 78 à f 80 schoon. Ik trapte erin. Op Maandag 17 Augustus begaf ik mij naar de trein, waar vriend

een gebaar in mijn verbouwereerdheid, om mijn papieren te overhandigen, maar de heer Portegies zag zijn overwinning, en brulde mij toe:

Niets mee te maken, er komen er wel meer met een zak vol papieren, daar heb ik niet aan.

Toen deelde ik hem mede, dat men in Den Haag op de hoogte was van mijn komst en dat de heer v. Leeuwen mij aldus had ingelicht.

Toen greep hij naar de telefoon, en belde Den Haag op. Na het gesprek deelde hij mij mede, dat de heer v. Leeuwen wel gezegd zal hebben, dat die 28% wel eens betaald kunnen worden.

Bitter was mijn ontgoocheling op de minne draaijerij, en terwijl ik trachtte dit alles te verwerken, snauwde betreffende heer mij toe: „En jij kan daar niet blijven staan.”!!!!

Ik moest eruit, het kostte mij alle moeite mij zelf te beheersen. Ik vroeg nog waarom men zo tegen mij te keer ging, daar ik mij toch van geen kwaad bewust was. Ik liet mij volkomen teleurgesteld reg-



Verwoerd mij tot mijn verbazing mededeelde, dat daar 87 man ontslagen was. Het is weer het oude liedje (aldus Verwoerd): aannemen en ontslaan.

Op het werk meldde ik mij bij de heer Voets, de uitvoerder, die mij niet aan het werk wenste te zetten, daar dit volgens zijn zeggen door de heer Portegies behandeld werd.

Om 9 uur meldde ik mij op het kantoor, waar aanwezig waren de heren Portegies en Voets en nog een uitvoerder.

Ik wenste de heren een goede morgen, en de heer Portegies beantwoordde dit aldus: En jij had dus gedacht hier een groot weeggeld te verdienen.

Ik beaamde dit, stel je hier niets van voor, 17 reisure worden niet betaald en 16 is het hoogste wat wij mogen geven. Ik protesteerde:

En op 28% hoef je ook niet te rekenen. Ik betaal 5, 10 ten hoogste 15%. Ik was beduusd, eerlijk, ik stond paf, ik maakte

Door een 40-tal stakers, leden der A.N.B., St. Joseph en N.C.B. werd op Zaterdag 15 September het volgende schrijven verzonden aan hun resp. hoofdbesturen:

„Wij leden van de A.N.B., St. Joseph en N.C.B., betrokken bij het conflict Boele en Van Eesteren, eisen opnieuw, dat U zich achter de stakende arbeiders plaatst, met alle middelen gaat werken aan het ongedaan maken van de ontslagen en de strijdkassen open stelt, omdat onze strijd rechtvaardig is en tegelijkertijd een onderdeel vormt van de strijd tegen de werkloosheid die alle bouwvakarbeiders te wachten staat. Wij beseffen dat eensgezind optreden van de bouwvakarbeiders en hun organisaties hiervoor nodig is. Wij roepen al onze bondsmakkers op onze besturen te dwingen, dat zij onze rechtvaardige strijd ondersteunen.”

En op de Hoogovens...

Daar groeit de sympathie voor de stakers met het uur. De Hoogovenarbeiders die zelf onder zeer moeilijke omstandigheden moeten werken, die elk uur van de dag gebukt gaan onder een meedogenloos systeem van de directie begripen de strijd van de bouwvakkers op uitstekende wijze.

Hun sympathie met het moedige optreden waarmee de stakers hun strijd beschermen tegen alle pogingen om deze te breken, kwam reeds tot uitdrukking in het feit, dat een 20-tal Unieleden zich tot hun besturen wendden en er op aandrongen dat deze zich achter de stakers zouden plaatsen.

In de afgelopen week zijn arbeiders van de Staalafabriek in vergadering bijeen geweest, in een schrijven aan de directie eisen zij van hen dat zij er zorg voor draagt dat het ontslag ongedaan wordt gemaakt.

Zij besloten bovendien wekelijks een gulden per man af te staan voor hun strijdende makkers.

* * *

In navolging van de arbeiders aan de Staalafabriek zonden de Metaalkameraden van Walserij-Oost uit de ochtend -en middagploeg een soortgelijk schrijven aan hun directie.

Zij besloten wekelijks een uur loon voor de stakers af te staan.

met de jongens en kreeg de vaste overtuiging in mijn binnenste, dat de tactiek op mij toegepast niet nieuw was. Op dit moment beschuldigde ik de heer Portegies, die hetzelfde met of zonder opdracht, de loondruk, ten koste van het recht, op onwaardige wijze bij Boele en Van Eesteren wil invoeren. En dit voor mij persoonlijk:

Ik ben bereid om deze verklaring onder ede te bevestigen. Ik ben bereid om deze verklaring volledig te laten publiceren in ieder dagblad.

Mijn rechtvaardigheidszinnig gebied mij dit!

W. M. VOOGT

uit Rotterdam. Dank U!

Amsterdammers demonstreren

Op Dinsdagochtend 18 September kwamen in Amsterdam-West ruim 700 bouwvakarbeiders uit de woningbouw in vergadering bijeen.

Zij bespraken daar het conflict bij Boele en Van Eesteren en het vraagstuk van de werkloosheid onder de bouwvakarbeiders.

Amsterdam telt reeds meer dan 1000 geregistreerde werkloze bouwvakarbeiders, zo werd door één hunner vastgesteld.

„De strijd van de jongens bij Boele en Van Eesteren is die van ons. Zij knokken tegen de werkloosheid die ook ons bedreigt”, zo werd door een ander gezegd.

Een van de leden van de stakersleiding voerde eveneens het woord en liet daarbij duidelijk zien welke bijzondere methoden Boele en van Eesteren er op na hield.

Onder de leuze „Op naar de overwinning, tegen de werkloosheid” trokken de Amsterdammers naar het stadhuis.

Alhoewel er veel politie met alle „moderne” hulpmiddelen op de been was legden zij aanvankelijk deze vreedzame demonstratie niets in de weg.

Plotseling ging de politie tot charges over en sloeg met de blanke sabel een deel van de demonstratie uiteen. Verschillende demonstranten werden hierbij gewond.

Grote groepen demonstranten bereikten het stadhuis. Een delegatie kreeg toegang tot de burgemeester, waar deze gedwongen werd te verklaren alles te zullen doen om de woningbouw in Amsterdam te doen voortgaan.

* * *

Na de demonstratie kwamen de bouwvakarbeiders opnieuw in vergadering bijeen, waar verslag werd uitgebracht door de delegatie.

Besloten werd om de strijd tegen de werkloosheid en voor meer woningen voort te zetten. Er werd een commissie, bestaande uit leden van verschillende organisaties, gekozen, die een manifest zal samen stellen, gericht aan de Amsterdamse bevolking en in het bijzonder aan de woningzoekenden.

EENHEID
van actie
SCHEPT
resultaat

Amsterdamse Ballast Mij.

(Werk Hoogovens)

besloten op Vrijdag 16 September in vergadering bijeen om het werk gedurende 24 uur te staken uit protest tegen de houding van de directie van Boele en Van Eesteren en de directie van de Hoogovens, die deze houding tolereert.

Wij ontvingen

Begroetingsschrijvens van de bouwvakarbeiders werkzaam bij de woningbouw van Berghoef II te Amsterdam, zij zegden ons alle steun toe en riepen ons vol te houden tot aan de overwinning;

* * *

van de bouwvakarbeiders aan de papierfabriek te Wormerveer, die ons eveneens alle steun toezegden;

* * *

Er kwamen delegaties van de woningbouw Risekamp, Smitsbouwbedrijf en de Papierfabriek Van Gelderen, allen gelegen in Kennemerland.

* * *

125 arbeiders bij Volkers bouwbedrijf werkzaam aan het grote handelsgebouw in R'dam legden op Woensdag 19 Sept. het werk een half uur neer, kwamen in vergadering bijeen, bespraken het conflict tegen de achtergrond van de stijgende werkloosheid onder de bouwvakarbeiders en verklaarden zich solidair met ons. Zij namen het besluit voor ons een uur loon af te staan.

De stakende Unieleden?

Zij gaan voort, onvermoeid zetten zij hun pogingen voort om hun besturen er toe te brengen zich achter hun gerechtvaardigde strijd te plaatsen en de kassen te openen.

Hier en daar worden door de Uniebestuurders nieuwe pogingen gedaan om deze kameraden uit het stakersfront los te breken. Daartoe worden nu plaatselijke ledenvergaderingen voor de stakers belegd.

Er worden hier en daar vage toezeggingen gedaan dat aan deze makkers uitkering zal worden gegeven. Doch op voorzichtige wijze worden hieraan voorwaarden verbonden. De Unieleden zouden zich dan als moleststakers moeten gaan beschouwen. Deze kameraden hebben dit terug gewezen, zij willen zich niet van het front laten loswerken, maar eisen ondersteuning van de strijd en stakersuitsluiting.

Kameraden Unieleden in den lande, helpt hierbij, en verlangt van onze besturen:

ONDERSTEUNING VAN DE STRIJD EN KASSEN OPEN.

Walkie-Talkie

Elke morgen trekken de stakers naar de poorten van hun werk. Daarbij is een sterke politiemacht op de been. Overvalwagens, jeeps en wat dies meer zij, zijn daarbij aanwezig.

Elke morgen, wanneer de stakers de poorten naderen, zien zij een politieagent een hoge duintop bestijgen, die van daaruit met behulp van een draagbaar zend- en ontvangstoestel de „veldslag” regelt.

Laten de stakers zich door dit machtsvertoon imponeren? In genen dele! Ze gaan rustig hun weg en volgen in grote discipline de parolen van de leiding op.

No. 982-4/51.

Betreft: Staking.

VERTROUWELIJK.

Amsterdam

6.423

OP KAART
ACD/46
DAT: 13-4-51
PAR: <i>R7</i>

15 MRT 1951

ACD/105340 14 Maart 1951.

Schutblad
15

Zoals U wellicht bekend is is op Zaterdag 3 Maart 1951 te ca. 9 uur een staking uitgebroken bij de Loon-stoomzagerij en -schaverij DE ATLAS, Rigakade 8-12. alhier. Aantal stakers 50. Geen werkwilligen. De stakers zijn voor 60% georganiseerd in de EVC, de overigen in de Uniebonden. Men gaat niet accoord met de uitvoering van het nieuwe systeem inzake het premiestelsel.

u
1355 ✓
1314 ✓
1225 ✓
723 ✓
140 ✓

Naar nu uit betrouwbare bron wordt vernomen, heeft op 10 Maart jl. de EVC-ABHM aan zijn leden een uitkering van f 24.- gegeven. De Unieleiden ontvingen van hun organisaties f 35.- steun. Sprekende over het verschil in steunnorm, moet het ABHM-bestuur hebben gezegd geen grotere uitkering te kunnen verstrekken, daar de EVC verwacht dat binnenkort ± 1000 bouwvakarbeiders in staking zouden gaan.

No.13.9

F3.